

قهرمانان ۶۵ ساله انیمیشن

مهدی ترابی مهریانی

ساخته شده است، پرداخته شود. در ضمن برای اینمیشن‌های بلند و ویدئویی، خلاصه داستان نیز ذکر شده است. در اینجا باید به نکته‌ای مهم اشاره کرد. برخلاف تصور بسیاری از مردم ابرقهرمانان حتماً نباید نیروی فوق بشری داشته باشد. در کل ابرقهرمانان (Superhero) «یک کاراکتر خیالی است که به داشتن شجاعت و شرافت شهرت دارد. او معمولاً دارای توانایی‌هایی فراتر از انسان‌های عادی است و از آنها برای احقيق عدالت استفاده می‌کنند». بنابراین کاراکترهایی همچون دیک‌تریسی، فلاش گوردون، بتمن و ... که دارای نیروی فوق بشری نیستند نیز ابرقهرمان محسوب می‌شوند.

سوپرمن

در ژوئن سال ۱۹۳۸ (۱۳۱۸ شمسی)، نخستین شماره از یک مجموعه کمیک استریپی به بازار آمد که نامش (Action Comics) بود. این مجله یکی از مهم‌ترین کمیک استریپ‌های تاریخ محسوب می‌شود؛ زیرا در آن سوپرمن خلق شد.

تا قبل سوپرمن، هیچ قهرمان کمیک استریپی نبود، که قدرت‌های فوق بشری داشته باشد و واژه «ابرقهرمان» در زبان انگلیسی متدالو نبود. سوپرمن در میان مردم متروپولیس، شخصیت یک خبرنگار را به خود می‌گرفت. یک عینک طبی هم به چشم می‌گذاشت، تا شناخته نشود. او می‌توانست، در یک چشم به هم زدن، تغییر لباس دهد. سوپرمن قادر بود به سادگی، بالای ساختمان‌های خیلی بلند رفته و از روی آن‌ها بپرد (به همان سادگی که ما می‌توانیم، از روی

ابرقهرمانان از اوایل دهه ۴۰ میلادی تا به حال در اینمیشن حضور داشته‌اند و تا زمانی که اینمیشن زنده است، آن‌ها هم به سرگرم‌سازی مخاطبان بی‌شمار خود ادامه خواهند داد. اینمیشن‌های ابرقهرمانی قطعاً گوش‌های دنجی را در ذهن تمام علاقمندان به اینمیشن به خود اختصاص داده‌اند و تمام آن‌ها قطعاً صحنه‌ای هرچند کوتاه از پرواز سوپرمن، پرسه زدن‌های بتمن در کوچه‌های تاریک شهر گاتهام و تاب خوردن‌های اسپایدرمن را در میان آسمان خراش‌های شهر نیویورک به یاد دارند.

در مطالبی که خواهید خواند سعی شده است تا ابتدا تاریخچه‌ای کوتاه از خلق ابرقهرمانان که اکثر اریشه در کمیک بوک‌ها یا کمیک استریپ‌ها دارد، آورده و سپس به تمام اینمیشن‌هایی که در طول سال‌های قبل، از روی ماجراهای او

به آن‌ها گفت برایش امکان پذیر نیست که از چنین شخصیتی استفاده کند، اما می‌تواند آن را برای ناشر دیگری، به نام «شلدون مایر» بفرستد. مایر قصد داشت که عنوان جدیدی چاپ نماید و به شخصیتی جدید نیاز داشت، تا از آن برای جلد مجله استفاده کند. بنابراین بلاfaciale پس از دیدن سوپرمن، با پرداخت چکی به مبلغ ناچیز ۱۳۰ دلار، تمام حقوق قانونی آن را خرید. او سپس از «جو شوستر» خواست تا طراحی جلد مجله را نیز، بر عهده بگیرد و بدین ترتیب شماره نخست مجموعه Action Comics روی پیش‌خوان روزنامه فروشی‌ها آمد. در این کمیک استریپ خواندنگان با نحوه تولد سوپرمن آشنا شدند. این داستان درباره نوزادی به نام (Kal – El) است که توسط پدر و مادرش، از سیاره دوردست کریپتون با موشک، به کره زمین فرستاده می‌شود، زیرا قرار بود که کریپتون به زودی منهدم گردد. این موشک روی کره زمین فرود می‌آید و در آنجا، دو کشاورز ساده آمریکایی به نام آفا و خانم «کنت» آن را پیدا می‌کنند و از آنجا که فرزندی نداشتند، نوزاد درون موشک را به فرزندی قبول کرده و او را «کلارک» می‌نامند. یک روز وقتی آفای کنت مشغول تعمیر کردن کامیون خود است، با سانحه‌ای مواجه می‌شود؛ اما کلارک با دستان کوچک خود کامیون را بلند کرده و پدرش را نجات می‌دهد. بدین ترتیب معلوم می‌شود، کلارک یک کودک استثنایی است. سال‌ها بعد، کلارک به شهر متروپلیس (که کاملاً از روی شهر نیویورک واقعی، اقتباس گردیده بود) می‌رود و به عنوان خبرنگار روزنامه دیلی پلانت مشغول

یک میز پایین بپریم). سوپرمن می‌توانست ساختمان‌های محکم را در هم بکوبد، با چشمش فولاد را بشکافد، با یک نعره ده مرد را به خاک افکند و با یک اشاره قطاری با سرعت زیاد را، از حرکت باز دارد. در واقع واژه سوپرمن (به معنای «فوق بشر») کاملاً برازنده چنین شخصیتی بود.

داستان خلق سوپرمن در نوع خود جالب است. سوپرمن توسط داستان‌نویسی به نام «جری سیگل» و طراحی به اسم «جری شوستر» خلق شد. آن‌ها در شهر اوهایو، از ایالت کلیولند آمریکا به دنیا آمدند و دوره نوجوانی به فکر خلق سوپرمن افتادند. اما هنگامی که این دو هنرمند جوان، سعی کردند که در سال ۱۹۳۳ ایده خود را به سندیکای روزنامه‌ای آمریکا بفروشند، مورد بی‌اعتنایی قرار گرفتند. زیرا ناشران فکر می‌کردند که هیچ خواننده‌ای نمی‌تواند، قهرمانی را با چنین نیروهای فوق بشری باور کند، حتی اگر از سیاره دیگر آمده باشد. آن‌ها به هر روزنامه‌ای که می‌رفتند با تحقیر سردبیر رویه‌رو می‌شدند تا جایی که حتی یک بار جو شوستر از فرط ناراحتی، طراحی‌های سوپرمن خود را پاره کرد. به هر حال آن‌ها نامید نشدند و پس از ۶ سال، به شهر نیویورک رفتند و در آنجا با شخصی به نام «مکس گینز» (پدر ویلیام گینز، ناشر فقید مجلات فکاهی MAD) دیدار کردند. «مکس» ناشر شرکت انتشاراتی All American Comics بود که بخشی از غول کمیک استریپی آن دوران، یعنی شرکت Direct Currents DC محسوب می‌شد. مکس نگاهی به طراحی‌های سوپرمن انداخت و

می داد. و آن‌ها پس از آن که فهمیدند استودیوی پارامونت با این مبلغ موافق است، شوکه شدند! بنابراین اولین مجموعه انیمیشن سوپرمن به پرخرج ترین مجموعه کارتونی تاریخ تبدیل شد. لازم به ذکر است که اپیزود نخست این مجموعه نامزد دریافت جایزه اسکار گردید.

برادران فلیشر^۹ کارتون کوتاه سوپرمن ساختند تا این که پارامونت صاحب استودیو انیمیشن‌سازی فلیشر شد و مکس و دیو فلیشر را برکنار کرد. البته پارامونت دوست داشت مجموعه سوپرمن را ادامه دهد و بنابراین^۸ انیمیشن کوتاه دیگر نیز ساخت. با وجود آن که ۹ قسمت اولیه نوعی حس و حال علمی - تحلیلی داشتند و در آن‌ها سوپرمن با روبات‌ها و دایناسورهای غول پیکر می‌جنگیداما^۸ قسمتی که بدون نظارت برادران فلیشر ساخته شد، درباره جنگ جهانی دوم بود و در آن‌ها سوپرمن به جنگ با نازی‌ها و فاشیست‌ها می‌رفت. در هر حال استودیو فلیشر که بعد از برادران فلیشر به استودیو فیمس تغییر نام داد، به دلیل بودجه سنگین ساخت انیمیشن‌های سوپرمن، ساخت آن‌ها را متوقف کرد.

نکات جالب:

- صدای پشه سوپرمن و لوئیز لین در تمام این ۱۷ انیمیشن‌های کوتاه، به ترتیب بادکولیر و جوانان الکساندر بودند. هردوی آن‌ها در سریال رادیویی سوپرمن نیز مسئول تأمین صدای این دو کاراکتر بودند.

- گفته می‌شود کارگردان فیلم زنده «اسکای کاپیتان و دنیای آینده» شدیداً از این مجموعه برای ساخت فیلم خود بهره گرفته است.

به کار می‌شود. او در آنجا دل باخته همکار خود، به نام «لوئیز لین» می‌شود؛ اما به زودی پی می‌برد که باید در هیبت سوپرمن، به ستم دیدگان کمک نماید و از شهر متropoliس، در مقابل افراد خبیثی مثل «لکس لوثر» دفاع کند.

موقعیت آنی و بی سابقه سوپرمن در نزد خوانندگان مجلات کمیک استریپ باعث شد تا ناشران دیگر نیز، به فکر خلق مجلات کمیک استریپ سوپر قهرمانان بیافتد و بدین ترتیب مجلات کمیک استریپ از سوپر قهرمانانی پرشدنند، که اکثر آن‌ها دنباله‌رو سوپرمن بودند.

۱- سوپرمن (۱۹۴۱)

نخستین انیمیشن سوپرمن در ماه سپتامبر سال ۱۹۴۱ یعنی اندکی بعد از خلق سوپرمن در کمیک استریپ‌ها توسط استودیوی «مکس فلیشر» سازنده کارتون‌های قدیمی پاپای تولید شد. این استودیو در مجموع ۱۷ انیمیشن کوتاه ۷ تا ۱۱ دقیقه‌ای ساخت که به عقیده اکثر کارشناسان هنوز هم بهترین انیمیشن‌های سوپر قهرمانی کل تاریخ محسوب می‌شوند که برای ساخت آن‌ها بودجه قابل توجهی نیز اختصاص یافته بود. جالب است که بدانید برادران مکس و دیو فلیشر در اینجا برای ساخت این مجموعه مردد بودند. زیرا باید از طراحی‌ها و انیمیشن واقع گرایانه‌تری نسبت به آثار پیشین خود بهره می‌جستند. به همین دلیل آن‌ها تصمیم گرفتند برای منصرف کردن استودیو، از تهیه کنندگان درخواست بودجه‌ای در حدود صدهزار دلار برای ساخت هر اپیزود کوتاه مجموعه کنند، یعنی ۴ برابر بودجه‌ای که دیزنسی برای ساخت انیمیشن‌های خود اختصاص

پس از موفقیت بی حد و حصر مجموعه بتمن: مجموعه کارتونی، مجموعه انیمیشنی جدیدی از سوپرمن بسازد. سازندگان مجموعه از ابتدا سعی داشتند از مجموعه کلاسیکی که استودیو فلیشر در دهه ۴۰ میلادی بر اساس سوپرمن ساخته بود، الهام بگیرند. این مجموعه که سبک بصری آن بسیار به مجموعه کارتونی بتمن شبیه بود، در ابتدا نتوانست موفقیت مشابه‌ای را تکرار کند، اما رفته رفته خود را در دل هواداران جا کرد. تیم دلیلی در این مجموعه صدای پیشه سوپرمن بود.

این مجموعه از سریال قدیمی سوپرمن در دهه ۴۰ میلادی و همچنین کمیک استریپ‌های مدرن‌تر سوپرمن در دهه ۸۰ میلادی الهام گرفته بود. البته سازندگان مجموعه دست به ابتکارات جالبی زدند. آن‌ها تصویر واقعی‌تر و مدرن‌تری از سیاره کریپتون (محل تولد سوپرمن) خلق و منشأ برخی از شخصیت‌های خیث سوپرمن، مثل برینیاک را مستقیماً به این سیاره ارتباط دادند. نویسنده‌گان مجموعه به دلیل کافی نبودن شخصیت‌های منفی جالب در داستان‌های سوپرمن، دشمنان دیگری مثل «دارک سید»، به مجموعه اضافه و بر جذایت‌های آن اضافه کردند ولی هنوز دشمن اصلی و شماره یک سوپرمن لکس لوثر بود که صدای تهدیدآمیز او را کلانسی برآون تأمین می‌کرد.

نکات جالب:

- طراحان مجموعه، برخی از کاراکترها را شبیه به صدای پیشه‌های آن‌ها طراحی کردند.

- برونس تیم، تهیه کننده مجموعه و از پایه گذاران انیمیشن‌های مدرن DC، شخصاً سکانس مبارزه نفس‌گیر سوپرمن با دارک سید

۲- ماجراهای جدید سوپرمن (۱۹۶۶)
در تاریخ ۹ سپتامبر سال ۱۹۶۶، استودیو فیلمیشن (Filmation) مجموعه «ماجراهای جدید سوپرمن» را ساخت. مدت زمان هر قسمت این مجموعه، ۳۰ دقیقه بود که شامل دو اپیزود سوپرمن و یک اپیزود سوپربوی می‌شد. در حقیقت هر اپیزود حدود ۸ دقیقه به طول می‌انجامید. اپیزودهای سوپربوی به نقل از ماجراهای دوران نوجوانی سوپرمن دردهکده اسماں ویل می‌پرداخت. استودیو فیلمیشن عنوان مجموعه را در فصل دوم پخش آن به ماجراهای سوپرمن و آکو آمن و در فصل سوم به ماجراهای بتمن و سوپرمن تغییر داد. پخش این مجموعه در سال ۱۹۷۰ و پس از اعتراضات انجمن «نظرات بر برنامه‌های کودکان» نسبت به خشونت موجود در داستان‌ها، متوقف شد.

۳- سوپرمن (۱۹۸۸)

شرکت رویی اسپیرز ابتدا این مجموعه را برای شبکه CBS و به مناسب پنجمین سالگرد سوپرمن ساخت. داستان‌های این مجموعه کاملاً تحت تأثیر فیلم‌های سینمایی زنده سوپرمن و آثار کمیک استریپی به روزتر سوپرمن که توسط جان بیرن و مارو ولف من نوشته شده بودند، بود. با وجود آن که این مجموعه با واکنش بسیار خوب متقدان مواجه شد، اما پخش آن پس از تنها یک فصل به پایان رسید.

۴- سوپرمن: مجموعه کارتونی (۱۹۹۶)

در سال ۱۹۹۶، شرکت برادران وارنر (صاحب انتشارات کمیک استریپی DC) تصمیم گرفت

برینیاک که در اصل یک رایانه خبیث از سیاره کرپتون است، می‌بندد. لکس لوثر با استفاده از سنگ‌های فضایی، برینیاک را طوری طراحی می‌کند تا برای همیشه او را از شر سوپرمن خلاص کند. اما زمانی که برینیاک به لوثر خیانت می‌کند و نقشه خود را برای تسلط بر جهان آشکار می‌کند، سوپرمن مجبور می‌شود برای شکست دادن او به منطقه فاتوم برود و... . هواداران سوپرمن، این اینیشن را به طرز شدیدی مورد انتقاد قرار داده‌اند و آن را به خاطر دیالوگ‌های مضحك، صداپیشگی‌های بد و کاراکترهای ناآشنا، افتراضی در حد فیلم زنده بتمن و رایین می‌دانند.

نکات جالب:

- سبک طراحی و اینیشن برینیاک حمله می‌کند به مجموعه کارتونی سوپرمن در دهه ۹۰ وفادار است. اما تهیه کنندگان این اینیشن اعلام کرده‌اند که نمی‌خواستند داستان و ماجراهای آن به مجموعه مذکور ارتباطی داشته باشد.

بتمن

سال ۱۹۳۹ بود و شرکت DC کامیکس که از بابت موفقیت سوپرمن سر از پا نمی‌شناخت می‌خواست موفقیت این قهرمان شنل پوش را با عرضه قهرمانی دیگر تکرار کند. تا این که «وین سالیوان» سردبیر مجله «کمیک‌های کارآگاهی» (Detective Comis) که هر ماه توسط DC چاپ می‌شد، با طرح جوانی با نام «باب کین» در این باره مشورت کرد تا برای او شخصیتی خلق کند که مثل سوپرمن، نظر خوانندگان را به خود جلب کند، اما در عین حال با او تفاوت داشته

را استوری بُرد کرد زیرا می‌خواست این سکانس از تأثیرگذاری خاصی بر خوردار باشد.

- صداپیشه‌های آقا و خانم کنت (پدر و مادر سوپرمن در کره زمین) واقعاً زن و شوهر بودند. - یکی از دستیاران لکس لوثر به نام مرسی گریوز، مختص مجموعه خلق شد اما سپس به کمیک استریپ‌های سوپرمن اضافه شد.

- یک بازی رایانه‌ای بر اساس مجموعه و برای سیستم نیتند و ۶۴ ساخته شد. این بازی یکی از بدترین بازی‌های رایانه‌ای تاریخ محاسب می‌شود! سپس بازی دیگر برای پلی استیشن ۲ ساخته شد، که آن هم چندان جالب نبود.

۵- ماجراهای جدید بتمن / سوپرمن (۱۹۹۷ - ۲۰۰۰)

در سال ۱۹۹۷، برادران وارنر بتمن و سوپرمن را در کنار هم در یک مجموعه اینیشن قرار داد که بسیار موفق بود البته آن‌ها قبلاً و در سریال ماجراهای بتمن و سوپرمن و سوپردوستان در کنار هم قرار گرفته بودند.

۶- سوپرمن: برینیاک حمله می‌کند ۲۰۰۶
این اینیشن بلند که امسال همزمان با فیلم زنده «بازگشت سوپرمن» در قالب DVD عرضه شد، به جای آن که با کمیک استریپ‌ها و اینیشن‌های قبلی سوپرمن همخوانی داشته باشد، بیشتر از فیلم‌های زنده سوپرمن در دهه ۷۰ میلادی، پیروی می‌کند.

خلاصه داستان:

لکس لوثر که از دست پیروزی‌های قهرمانانه سوپرمن به ستوه آمده است، پیمان خطرازکی با

گشت. او بر خلاف سوپرمن، شخصیتی عبوس و خشک داشت، زیرا در کودکی دیده بود که چطور والدین ثروتمندش توسط تبهکاران شهر خیالی گاتهایم به قتل رسیده بودند. او به همین دلیل سوگند یاد کرده بود تا آخر عمر با جرم و جنایت مبارزه کند.

رمز موفقیت بتمن این است که او حد وسط دو نوع قهرمان کلاسیک است یعنی او مثل تمام انسان‌ها فاقد نیروهای فوق بشری، ولی باهوش و با ذکاوت است. از سوی دیگر او مثل اکثر سوپر قهرمانان دنیای کمیک استریپ، شغل می‌پوشد. با استفاده از ابزارآلات خاص و مدرن خود، قدرت‌های تقریباً فوق بشری پیدا می‌کند. در اینجا لازم است از دیک گریسون یا «راپین»، دستیار نوجوان بتمن یاد کنیم. او در ماه آوریل سال ۱۹۴۰ و به عنوان اولین دستیار سوپر قهرمانان تاریخ به مجموعه داستان‌های مصور بتمن اضافه شد. او بندبازی بود که پس از مرگ پدر و مادرش تصمیم می‌گیرد، به بتمن ملحق شود. امروزه بتمن و راپین (ملقب به «پسر اعجوبه») معروف‌ترین تیم دونفره دنیای کمیک استریپ به شمار می‌روند.

۱- ماجراهای بتمن و راپین پسر اعجوبه (۱۹۷۹)

این مجموعه توسط استودیوی انیمیشن فیلمیشن تولید و در تاریخ ۱۳ سپتامبر سال ۱۹۷۹ از شبکه CBS پخش شد. این مجموعه در حقیقت از همان اپیزودهای مجموعه ماجراهای بتمن و سوپرمن تشکیل شده بود. نکته خاصی درباره این مجموعه وجود ندارد به جز آن که شماری از دشمنان خیث بتمن در آن حضور داشتند.

باشد. «کین» نیز سریعاً به خانه خود در شهر برانکس رفت، تا ایده‌های خود را روی کاغذ بیاورد. او ابتدا سعی داشت از شمايل سوپرمن استفاده کند. اما به دلیل تأثیراتی که در دوران کودکی از فیلم‌های مورد علاقه‌اش گرفته بود، به طرح بدیعی رسید که پایه و اساس مخلوق افسانه‌ای وی شد. کین عاشق فیلم خفash نجوا می‌کند (۱۹۳۰)، اثر کلاسیک رولاند وست بود. قهرمان این فیلم کارآگاه چستر موریس نام داشت و شب‌ها در هیئت یک خفash بزرگ، مخفیانه به جنگ تبهکاران می‌رفت. حتی گفته می‌شود که باب کین برای خلق قهرمان خود از نمایش‌نامه «خفash» نیز که در سال ۱۹۲۰ با موفقیت تمام در برادوی روی صحنه رفت، تأثیر گرفته بود. کین نیز به همین دلیل دوست داشت قهرمانی خلق کند که بر خلاف سوپرمن، شخصیت کاملاً مشبّتی نداشته باشد. یکی دیگر از فیلم‌هایی که باب کین از کودکی بسیار به آن علاقه داشت و از آن در خلق قهرمانش تأثیر گرفت، «ماسک زورو» بود. در این فیلم «داگلاس فیر بانکس» در نقش زورو، اشراف‌زاده‌ای که ماسک بر چهره می‌زد و برای احراق عدالت مبارزه می‌کرد ظاهر شده بود. دو گانگی شخصیت زورو باعث شد تا باب کین هم برای شخصیت خود، زندگی دوگانه‌ای برگزیند. او بالاخره به طرح نهایی خود رسید و آن را نزد سالیوان برد. او نیز خیلی از آن استقبال کرد و تصمیم گرفت این کاراکتر را به مجله خود اضافه کند. بدین ترتیب «بتمن» یا «بروس وین» میلیونر معروف داستان‌های مصور، متولد شد و در ماه می سال ۱۹۳۹ در شماره ۲۷ مجله «کمیک‌های کارآگاهی» ظاهر

۲- ماجراهای جدید بتمن (۱۹۷۷)

این مجموعه نیز مثل سریال قبلی بتمن، توسط استودیو فیلمیشن تولید شد و در آن علاوه بر بتمن، رابین و گاهی اوقات بت گرل نیز حضور داشتند. اپیزودهای این مجموعه، بعدها در کنار یکی دیگر از محصولات کارتونی فیلمیشن، یعنی تارزان ارباب جنگل پخش شدند. در این مجموعه بتمن علاوه بر دشمنان کلاسیک خود با دشمنان جدیدی نیز می‌جنگید. ویژگی اصلی مجموعه، اضافه شدن موجودی به نام Bat - mite Bat - mite به گروه بتمن و رابین بود. دیگری آمده بود و خود را بزرگ‌ترین طرفدار بتمن می‌دانست. در نتیجه او لباسی شبیه به لباس بتمن بر تن می‌کرد و سعی داشت به او کمک کند، اما تلاش‌های او معمولاً منجر به بروز مشکلات بیشتر می‌شد.

نکات جالب:

- از آنجایی که هانا - باربارا حقوق قانونی استفاده از کاراکترهای «معماگو» و «مترسک» را برای استفاده در اینیمیشن سوپر دوستان از انتشارات DC خریده بود، این دو دشمن کلاسیک بتمن در مجموعه حضور نداشتند. با این وجود، معماگو در حالی که (به جای لباس سبزرنگ همیشگی خودش) لباس قرمز رنگ بر تن داشت، در تیتراژ افتتاحیه اپیزودها در کنار دشمنان دیگر بتمن به چشم می‌خورد.

- صدایپیشه بتمن در این مجموعه اولان سول بود. در آن زمان رسم بود صدایپیشگان تنها به جای یک شخصیت صحبت کنند، اما سول علاوه بر بتمن، به جای خدمتکار وفادار او یعنی آفراد نیز صحبت می‌کرد!

۳- بتمن: مجموعه کارتونی (۱۹۹۲)

۴- ماجراهای جدید بتمن (۱۹۹۷)

بدون شک بهترین اینیمیشنی که تا به حال از روی بتمن ساخته شده، بتمن: مجموعه کارتونی نام دارد که شبکه فاکس در سال ۱۹۹۲ شروع به پخش آن کرد. این مجموعه که از سبکی خاص و ساده پیروی می‌کرد، از چنان فیلم‌نامه و شخصیت پردازی‌های قدرتمندی بهره‌مند بود که گاهی اوقات از فیلم‌های زنده بتمن که در دهه ۹۰ ساخته شدند، پیشی می‌گرفت! صدایپیشه بتمن در تمام اپیزودهای مجموعه، کوین کانروی نام داشت. کانروی بیش از ۱۳ سال است که صدایپیشه بتمن است و از این حیث به رکوردی بی‌نظیر دست یافته. در ابتداء، این مجموعه در بعد از ظهر روزهای غیر تعطیل پخش می‌شد، اما سپس پخش آن به روزهای تعطیل تغییر پیدا کرد. همزمان با این تغییر نام این مجموعه ماجراهای بتمن و رابین تغییر یافت، زیرا قرار بود رابین در فیلم زنده بتمن برای همیشه حضور داشته باشد و تهیه کنندگان مجموعه کارتونی قصد داشتند رابین حضور پررنگ‌تری در اپیزودها داشته باشد.

الهام بخش بتمن مجموعه کارتونی فیلم موفق و پر فروش بتمن (۱۹۸۹) به کارگردانی تیم برتون بود. سازندگان مجموعه بروس تیم در اپیزودهای اولیه حتی از تم اصلی این فیلم که توسط دنی الفمن ساخته شده بود، استفاده می‌کردند، اما آن‌ها پس از مدتی از سیرلی و اکر خواستند تا تم مشابه‌ای مختص مجموعه بسازند و یکی دیگر از منابعی که الهام بخش مجموعه شد، کارتون‌های کوتاه و تحسین شده استودیو مکس

ژرفای دراماتیک جدیدی بخشیدند. به طور مثال، آن‌ها کاراکتر میستر فریز را از یک دانشمند دیوانه و کلیشه‌ای به مردی با گذشته‌ای تراژیک که تماشاچی‌ها با او همذات پنداری می‌کردند، تبدیل کردند. آن‌ها در ضمن کاراکترهای جدیدی را مختص مجموعه خلق کردند. گل سرسبد این کاراکترها، هارلی کوئین دستیار مؤنث جوکر بود. هارلی کوئین آنچنان در نزد بینندگان محبوب شد که DC او را به کمیک استریپ‌های بتمن اضافه کرد. بتمن: مجموعه کارتونی، باعث شد تا برادران وارنر یک دیارتمان مستقل برای تولید اینیمیشن‌های تلویزیونی تأسیس کند.

در نهایت پس از پخش ۸۵ اپیزود موفق از شبکه فاکس، مجموعه به شبکه «وارنر کیدز» انتقال یافت و ماجراهای جدید بتمن نام گرفت که پخش آن از سال ۱۹۹۷ تا ۱۹۹۹ ادامه یافت. بسیاری از خالقان ماجراهای جدید بتمن اعلام کردند که این مجموعه دنباله مستقیم بتمن: مجموعه کارتونی است، اما به عقیده بسیاری از هواداران بتمن، آنقدر بین آن‌ها تفاوت وجود دارد که بتوان آن‌ها را دو مجموعه جدا از هم دانست. به طور مثال طراحی‌های کاراکترهای مثبت و منفی مجموعه به دلیل بودجه کم، تغییرات عمده‌ای یافته بود. در ضمن برخی صدایپیشه‌ها عوض شدند و کاراکتر بت گرل اهمیت بیشتری در داستان‌ها پیدا کرد. در مجموع فرم و محتوای این مجموعه قرابات زیادی با مجموعه سوپرمن: مجموعه کارتونی داشت. دشمنان خبیث بتمن همگی ظاهر ترسناک‌تری پیدا کردند و حال و هوای مجموعه نیز نسبت به بتمن: مجموعه کارتونی شادتر شد. بسیاری از

فلیشر در دهه ۴۰ میلادی بود. آن‌ها در ضمن از بسیاری از فیلم‌های نواز الهام گرفتند. بتمن: مجموعه کارتونی در ضمن یکی از محدود کارتون‌های ابرقه‌مانی تاریخ محسوب می‌شود که در آن بسیاری از قوانین محدود کننده به چالش کشیده شد. برای مثال در این مجموعه از سلاح‌های گلوله‌ای به جای سلاح‌های لیزری استفاده می‌شد. در ضمن بتمن هر وقت اراده می‌کرد، اجازه داشت دشمنان خود را با مشت و لگد به سزای اعمال خود برساند! البته بدیهی است که تهیه کنندگان استودیو با سازندگان مجموعه مخالفت کنند، اما موفقیت فیلم زنده «بتمن» که فضای تیره و تاری داشت، باعث شد تا آن‌ها دست از سر بروس تیم و همکارانش بردارند. به همین دلیل این مجموعه به خاطر سبک اینیمیشن منحصر به فرد و فیلم‌نامه‌های پخته، عمیق روانشناختی اش، از سوی هواداران کمیک استریپ و طرفداران اینیمیشن مورد تحسین قرار گرفت. یکی دیگر از عوامل موفقیت مجموعه صدایپیشه‌گان عملکرد درخشنان آن بود. کوین کانروی از دو صدای متفاوت برای تأمین صدای نقش دوگانه بروس وین و بتمن استفاده کرد و یا مارک هامیل (بازیگر معروف نقش لوک اسکای واکر در سه گانه نخست «جنگ ستارگان») آنچنان در صدایپیشه‌گی نقش جوکر درخشدید که تهیه کنندگان مجموعه‌های اینیمیشنی دیگر، از او خواستند با آن‌ها همکاری کند.

به عقیده بسیاری از کارشناسان، کلید موفقیت هنری مجموعه را باید در احیای دشمنان خبیث بتمن دانست. بروس تیم و نویسندهای مجموعه به رهبری پل دینی، به این شخصیت‌های منفی

تشکیل شده است. داستان فیلم در گذشته و حال می‌گذرد. گذشته مظهر خوشبینی و لطفت عاشقانه برای بروس وین و زمان حال دوران مملو از بدبینی است.

نکات جالب:

- با وجود نقدهای مثبت متقدین، بتمن: ماسک خیال با فروش بزرگی در گیشه فروش مواجه نشد و در سرتاسر جهان تنها ۱۶ میلیون فروش کرد، در حالی که کمتر از یک میلیون دلار برای ساخت آن هزینه شده بود. البته دلیل اصلی فروش نازل فیلم عدم تبلیغات کافی برای آن بود. در واقع برادران وارنر مطمئن نبود که می‌خواهد فیلم را در سینماها نمایش دهد و به همین دلیل تبلیغات کافی برای آن انجام نداد. اما فروش نوارهای DVD و VHS فیلم در بازار ویدیویی موفقیت بزرگی برای سازندگان آن به همراه آورد و به مراتب بیش از فروش سینمایی آن بود.

- فیلم در مقایسه با مجموعه تلویزیونی بتمن، از آزادی بیشتری برخوردار بود به همین دلیل در آن می‌بینیم که جوکر دست به قتل می‌زند، در حالی که جوکر در سریال تلویزیونی هرگز اجازه چنین کاری نداشت!

- موسیقی متن «بتمن: ماسک خیال» از جایگاه ویژه‌ای در نزد علاقه‌مندان به انیمیشن برخوردار است.

۶- بتمن و مستر فریز: زیر صفر (۱۹۹۸)
این انیمیشن هم درست مثل بتمن: ماسک خیال توسط سازندگان سریال تحسین شده بتمن: مجموعه کارتونی ساخته شد و از ابتدا از

هواداران بتمن نسبت به همکاری و تعامل مفرط او با دستیارانش اعتراض داشتند و معتقد بودند این کار باعث می‌شود تا بتمن از شخصیت تنها و منزوی خود فاصله بگیرد. اما این مجموعه جدید و ۲۵ اپیزودی خالق اپیزودهای به یاد ماندنی بسیاری شد.

۵- بتمن: ماسک خیال (۱۹۹۳)

این انیمیشن دو بعدی، نخستین محصول بلند سازندگان بتمن: مجموعه کارتونی است. آن‌ها پس از بتمن: ماسک خیال چند انیمیشن مشابه دیگر نیز تولید کردند که همگی وارد چرخه ویدیویی شدند. البته بتمن: ماسک خیال ابتدا در سینماها به اکران درآمد. با وجود آن که این انیمیشن در دوره‌ای که تیم برتوون فیلم‌های زنده بتمن را می‌ساخت، ساخته شد، اما هیچ ارتباطی به هیچ کدام از آثار او ندارد.

خلاصه داستان: یک نفر در حال کشتن رؤسای خلافکاران شهر گاتهام است. شبیه که به نظر به بتمن شبیه است، در محل وقوع این قتل‌ها به چشم می‌خورد. اما او بتمن نیست ولی با گذشته بتمن ارتباط دارد. حالا بتمن باید علاوه بر ثابت کردن بی‌گناهی خود با گذشته تاریک خود نیز مواجه شود، تا این که ... .

بتمن: ماسک خیال، از سوی هوادارن بتمن: مجموعه کارتونی با استقبال بی نظیری رو به رو گشت و تقریباً تمام متقدان، نقدهای مثبتی بر آن نوشته‌ند. در مجموع، ماهیت تاریک و داستان نوآر فیلم مورد پسند هواداران انیمیشن قرار گرفت. آن‌ها اعتقاد دارند که بتمن: ماسک خیال از سه تم اصلی «رستگاری»، «خیانت» و «عشق»

گروهی از گانگسترها شهر که جوکر را الگوی خود قرار داده‌اند، با بروس وین پیمان می‌بندد تا از این به بعد از شهر گاته‌هام در مقابل پلیدی‌ها حفاظت کند. در نهایت پخش این مجموعه جدید، پس از ۵۲ اپیزود در سال ۲۰۰۱ به پایان رسید. البته قرار بود پس از اتمام اینیمیشن انجمن عدالت، پخش اپیزودهای جدید ماورای بتمن، آغاز شود اما در حال حاضر، دپارتمان اینیمیشن‌سازی وارنر هیچ برنامه‌ای برای این کار ندارد.

نکات جالب:

- در یکی از اپیزودهای به نمایش در آمده در فصل سوم ماورای بتمن، گروه انجمن عدالت حضور یافتند. گفته می‌شود این حضور، سریال بعدی اینیماتورهای استودیو وارنر یعنی انجمن عدالت را پایه گذاری کرد.
- در یکی از اپیزودهای مجموعه انجمن عدالت نامحدود برقی از قهرمانان داستان به آینده سفر می‌کنند و در آنجا با تری مگینس در هیئت بتمن جدید رو به رو می‌شوند.
- مجموعه ماورای بتمن بیرون آمد، که پخش آن خیلی زود پایان یافت.

۸- ماورای بتمن: بازگشت جوکر (۲۰۰۰) داستان این اینیمیشن بلند و ویدیویی در دل ماجراهای ماورای بتمن رخ می‌دهد.
خلاصه داستان: بروس وین نهایت سعی خود را کرده است تا به تری مگینس (بتمن جدید) چیزی در مورد دشمن اصلی خود جوکر و نبرد پایانی اش با او نگوید. تا این که گروهی از خلافکاران به مراسمی که به مناسبت بازی‌گیری

چرخه ویدیویی سردرآورد. البته برادران وارنر در اقدامی عاقلانه پخش فیلم را به تعویق انداخت تا هم‌زمان با فیلم زنده و بسیار ناموفق بتمن و رابین وارد بازار نشود. زیرا در این فیلم زنده هم، مستر فریز شخصیت منفی اصلی بود. این اینیمیشن موفق بود اما در مقایسه با بتمن: ماسک خیال با استقبال کمتری از سوی هواداران بتمن روبرو شد.

خلاصه داستان:

فیلم با نشان دادن مستر فریز در نواحی قطبی شروع می‌شود. او که دو همکار خرس دارد، به دنبال به دست آوردن علاجی برای زنده کردن همسر بیمارش می‌گردد. ناگهان یک زیردریایی از داخل غار مستر فریز بیرون می‌آید و باعث می‌شود تا محفظه‌ای که او همسرش را در آن نگهداری می‌کند، بشکند. بدین ترتیب او به شهر گاته‌هام می‌رود و تصمیم می‌گیرد اعضای بدن باربارا گوردون (دختر کمیسر گوردون یا همان بت‌گرل) را به بدن همسرش پیوند بزند تا زنده شود. بدین ترتیب بتمن و رابین در صدد نجات باربارا بر می‌آیند. تا این که ... .

۷- ماورای بتمن (۱۹۹۹)

این مجموعه آینده نگرانه در حقیقت ادامه بتمن: مجموعه کارتونی محسوب می‌شود. در اپیزود ابتدایی مجموعه، بروس وین که حالا پیر شده و زخم کهنه‌ای از آخرین نبرد خود با جوکر برداشته، بالاخره تصمیم می‌گیرد فرد جوانان تری را به عنوان بتمن جدید به شهر گاته‌هام و جنایت‌کارانش معرفی کند. این فرد جوان تری مگینس نام دارد و پس از مرگ پدرش به دست

نکات جالب:

- قرار بود فیلم زنده‌ای نیز بر اساس این اینیشن ساخته شود که وارنر از ساخت آن منصرف شد.
- قرار بود دنباله این اینیشن ساخته شود و در آن سلینا کایل یا همان زن گربه‌ای حضور داشته باشد. اما این امر هرگز تحقق نیافت. البته می‌توان اکثر ایده‌هایی را که قرار بود در این دنباله مورد استفاده قرار گیرد، در یکی از اپیزودهای مجموعه انجمن عدالت نامحدود تحت عنوان **Epilogue مشاهده کرد**. بسیاری از طرفداران بتمن این اپیزود را اپیزود نهایی واقعی ماورای بتمن می‌دانند.

۹- بتمن: معماي زن خفashي (۲۰۰۳)

این اینیشن بلند ماه اکتبر سال ۲۰۰۳ وارد بازار ویدیویی شد.

خلاصه داستان: فیلم با حمله زن خفashی به خلافکارانی که در حال حمل محموله اسلحه هستند آغاز می‌شود. این قهرمان جدید روش خشنی در مبارزه با جنایت دارد. ناگهان بتمن سر رویداد را در حالی که مجذوب زن خفashی شده، سعی می‌کند هویت مخفی او را شناسایی کند. او در این راه با سه زن آشنا می‌شود و احتمال می‌دهد که یکی از آن‌ها همان زن خفashی مرمز باشد. تمام این سه زن انگیزه‌های خاص خود را برای مبارزه با جنایت دارند و بتمن واقعاً نمی‌توانند تشخیص دهد کدام یک از آن‌ها زن خفashی است. تا این که ... .

با وجود آن که معماي زن خفashي طرفداران خاص خودش را دارد اما بسیاری از کارشناسان

کارخانه وین برگزار شده است، حمله می‌کنند. سرداسته این تبهکاران فردی است که شباهت بسیاری به جوکر دارد. اما تری اعتقاد دارد که جوکر سال‌ها پیش مرده است. با این حال بروس هنوز مردد است و بنابراین از تری می‌خواهد تا هرچه سریع‌تر لباس بتمن را کنار بگذارد ولی تری نمی‌پذیرد و با این فرد مرمز رویه‌رو می‌شود. به زودی معلوم می‌شود که این فرد همان جوکر است و هویت مخفی بتمن را نیز می‌شناسد، یعنی می‌داند که او همان بروس وین میلیونر است. در ادامه بروس جزیيات آخرین نبرد خود را با جوکر به تری می‌گوید و او تصمیم می‌گیرد این بار شهر گاتهام را برای همیشه از شر پلشی‌های جوکر خلاص کند. تا این که ... .

این اینیشن آقدر موفق بود که بسیاری از هواداران آن را بهترین اقتباس اینیشنی از روی یک کاراکتر کمیک استریپی می‌دانند. در حقیقت آن‌ها از لحن جدی و خشن فیلم بسیار متعجب شدند. آن‌ها اعتقاد دارند که سکانسی که در آن بروس وین جزیيات آخرین مبارزه خود را با جوکر تعریف می‌کند، بهترین سکانسی است که تا به حال از روی بتمن ساخته شده است. البته وقتی بازگشت جوکر برای اولین بار وارد بازار ویدیویی شد، مورد سانسور قرار گرفت. زیرا صحنه‌های خشنی در آن وجود داشت. هواداران با این سانسورها مخالفت کردند زیرا یکی از صحنه‌های کلیدی فیلم که در آن یکی از کاراکترهای اصلی می‌میرد، حذف شده بود. در هر حال چندی پیش نسخه اصلی و سانسور نشده فیلم به بازار آمد و به موفقیت مالی بسیار خوبی نیز دست یافت.

- در این مجموعه رینو رومانو صدای پیشه بتمن است. رومانو در مجموعه اسپایدرمن نامحدود صدای پیشه اسپایدرمن بود.

۱۱- بتمن بر علیه دراکولا (۲۰۰۵)
این انیمیشن بلند و ویدیویی از دل مجموعه جدید انیمیشنی بتمن (*The Batman*) بیرون آمد اما نسبت به این مجموعه لحن تاریکتر و جدی‌تری دارد.

خلاصه داستان:

بتمن مشغول نبرد دائمی خود با خلافکارانی همچون جوکر و پنگوئن است که متوجه می‌شود، دراکولا ارباب خون آشامان در شهر گاتهام است و مردم شهر را به خون آشام تبدیل می‌کند. حالا بتمن سعی می‌کند علاوه بر نجات شهر، نامزد خودش را با نام ویکی ویل از چنگ دراکولا نجات دهد. اما جوکر که تبدیل به خون آشام شده ... .

نکات جالب:

- کاراکتر مؤنث ویکی ویل برای اولین بار است که در انیمیشنی بر اساس بتمن حضور می‌یابد. این کاراکتر در سریال زنده قدیمی بتمن خلق شد و در فیلم بتمن (۱۹۸۹) نیز نقش پررنگی داشت.

- قبل از نیز دو فیلم زنده با موضوع مشابه‌ای تحت عنوان بتمن دراکولا (۱۹۶۴) و بتمن با دراکولا می‌جنگد (۱۹۶۷) توسط هواداران بتمن ساخته شده بود هر دوی این فیلم‌های زنده بدون اجازه انتشارات DC ساخته شدند و به همین دلیل اجازه پخش ندارند.

- این انیمیشن با استقبال نسبتاً گرم هواداران

آن را ضعیف‌ترین محصول حاصل از همکاری بروس تیم و پل دینی (خالقان بتمن: مجموعه کارتونی) می‌داند. این انیمیشن نسبت به انیمیشن‌های بلند قبلی بتمن مثل ماسک خیال و بتمن و مستر فریز لحن و فضای مفرح تر و بچه‌گانه‌تری دارد.

۱۰- بتمن (۲۰۰۴)

«بتمن»، جدیدترین مجموعه تلویزیونی ساخته شده از روی کمیک استریپ‌های بتمن است که در حال حاضر از تلویزیون آمریکا پخش می‌شود. با وجود آن که برخی از داستان‌های مجموعه از انیمیشن‌های قبلی بتمن به عاریت گرفته شده، اما در کل این مجموعه هیچ ارتباطی به مجموعه‌های قبلی ندارد و به سال‌های آغازین حرفه بتمن در مبارزه با جنایت می‌پردازد. در این مجموعه، طراحی‌های تمام کاراکترهای بتمن تغییرات عمده‌ای یافته و شبیه به طراحی‌های انیمیشن ماجراهای جکی چان است و در مجموع طرفداران قدیمی بتمن، از مجموعه استقبال نکرده‌اند. با این حال مخاطبان کم سن و سال از هواداران پر و پا قرص مجموعه هستند.

نکات جالب:

- کمیک بوک بتمن ضربه می‌زند بر اساس این مجموعه به چاپ می‌رسد.

- بتمن در سال ۲۰۰۴، جایزه آنی بهترین انیمیشن تلویزیونی سال را از آن خود کرد و امسال نیز دو جایزه (یکی در رشته بهترین تدوین صدا و دیگری در رشته بهترین انیمیشن کودکانه) از جشنواره امی دریافت کرد.

بتنمن مواجه شد.

- تارا استرانگ که در فیلم صدای ویکی ویل را تأمین می‌کند، در مجموعه «ماجراهای جدید بتنمن»، صدای پیشه نقش دوگانه باربارا گوردون / بت گرل بود.

اسپایدرمن

اسپایدرمن در حال حاضر محبوب‌ترین و پرطرفدارترین ابرقهرمان دنیا می‌باشد و او را به عنوان ملموس‌ترین و انسانی‌ترین ابرقهرمان تاریخ می‌شناسند. اما داستان خلق او در کمیک استریپ‌های مارول بسیار شنیدنی است:

اسپایدرمن درست مثل سوپرمن به سختی وارد عالم کمیک استریپ شد. سال ۱۹۶۲ بود که استن لی سردبیر جوان مارول به فکر شرسید تا با کمک طراحی زیده با نام استیو دیتکو شخصیتی جدید خلق کند که با دیگر کاراکترهای مارول تفاوت‌های عمدی داشته باشد. او نزد ریس مارول رفت تا این موضوع را بـا وی در میان بگذارد. اما ریس به او گفت: «اولاً تو نمی‌توانی اسم یک قهرمان کمیک استریپی را «مرد عنکبوتی» بگذاری؛ آخر مردم از عنکبوت‌ها نفرت دارند. ثانیاً قهرمان نمی‌تواند یک نوجوان کم سن و سال باشد. نوجوانان باید فقط دستیار باشند. همین و بس».

بدین ترتیب ایده مرد عنکبوتی با استقبال چندانی از سوی روسای مارول رو به رو نشد. اما استن لی نامید نگردید. تا این که موقعیتی مناسب فراهم شد. یکی از مجلات مارول با نام «فانتزی شگفت‌انگیز» رکورد فروش را شکست. ریس مارول که داستان اسپایدرمن در آن چاپ

شده بود در حالی که از خوشحالی خنده بر لب داشت، نزد استن لی آمد و گفت: «استن! بادت می‌آید چقدر از ایده مرد عنکبوتی خوش آمده بود؟ اگر جای تو بودم هر ماه، یک سری از این شخصیت باحال در می‌آوردم!». و این چنین اسطوره اسپایدرمن شکل گرفت و از آن زمان تا به حال علاقه‌مندان هر ماه با خواندن کمیک استریپ‌های این قهرمان دوست داشتند، پا به دنیای سرگرم کننده گذاشتند که شالوده‌اش را ماجراجویی و فانتزی تشکیل داده است.

اما به راستی در شماره ۱۵ مجله «فانتزی شگفت‌انگیز» چه داستانی چاپ شد که توانست این چنین ذهن مخاطبان را به خود مشغول سازد؟ در این شماره خوانندگان با نوجوانی دست و پا چلفتی با نام پیتر پارکر آشنا شدند. پیتر که در ضمن بسیار درس خوان و علاقه‌مند به مطالعه بود، روزی در یک آزمایشگاه توسط یک عنکبوت رادیو اکتیو گزیده می‌شود و به طرز معجزه‌آسایی به نیروهای عنکبوتی دست می‌یابد و نام اسپایدرمن را برای خود بر می‌گزیند. ابتدا پیتر تصمیم می‌گیرد از نیروی شگفت‌آورش در جهت کسب پول استفاده کند. اما پس از آن که بی‌تفاوتی او در برابر محیط فاسد پیرامون به مرگ غم‌انگیز عمومیش توسط یک دزد می‌انجامد، به اشتباه خود پی می‌برد و سوگند می‌خورد تا پایان عمر از ستمدیدگان در مقابل جنایتکاران شهر دفاع کند.

محبوبیت اسپایدرمن خیلی سریع عالم‌گیر شد. اما این محبوبیت علاوه بر پول، اعتباری تازه برای کمپانی مارول به ارمغان آورد. در واقع اسپایدرمن تمام قوانین مرسوم و کلیشه‌ای

کمیک استریپ‌های اسپایدرمن شگفت‌انگیز به پیتر پارکر ظاهری خوش سیما داده بود، داشت. در این مجموعه گاهی اوقات از صحنه‌های تکراری «استاک فوج» استفاده می‌شد (مثل صحنه‌های تاب خوردن اسپایدرمن در سطح شهر). لازم به ذکر است که ترانه آغازین این سریال کارتونی، فوق العاده محبوب گشت به طوری که در حال حاضر از هر ۱۰ آمریکایی، ۹ نفر می‌توانند آن را از حفظ بخوانند!

نکات جالب:

- رالف باکشی انیماتور و تهیه کننده مجموعه، چند سال بعد انیمیشن اریاب حلقه‌هارا ساخت.

- جان رومیتا و استن لی (خالقان اسپایدرمن) به عنوان مشاور این مجموعه با شبکه CBS همکاری داشتند.

- دیزنی سال گذشته تمام اپیزودهای مجموعه را در قالب DVD عرضه و در آن انیمیشن‌ها را روتوش کرد.

- فصل نخست مجموعه توسط استودیو انیمیشن‌سازی Grantray-Lawrence ساخته شد که متأسفانه خیلی زود ورشکسته شد. در سال ۱۹۶۸، رالف باکشی مجبور شد با وجود بودجه بسیار کمی که در اختیارش قرار داده شده بود اپیزودهای جدید مجموعه را بسازد.

- اپیزودهایی که توسط رالف باکشی ساخته شدند، لحن تاریک و ظاهری استیلیزه شده‌ای داشتند.

- رالف باکشی به دلیل بودجه ناچیزش در برخی از اپیزودهای جدید از صحنه‌های تکراری که در اپیزودهای قبلی به کار رفته بود استفاده

آن زمان را در عالم کمیک استریپ شکست و برخلاف فهرمانان دیگر که همیشه ایده‌آل و از هر نظر کامل بود، در اغلب اوقات با مشکلات خانوادگی و اجتماعی مواجه بود. برای مثال اسپایدرمن هیچ دلخوشی از توانایی‌های فوق بشری نداشت. او با فقر دست و پنجه نرم می‌کرد و همیشه برای پرداخت قبض خدمات، اجاره خانه و خرج بیمارستان زن عمومی پیر و مهربانش با مشکل رویه‌رو بود. او مرتبک اشتباه هم می‌شد و اغلب اوقات عامه مردم از او نفرت داشتند، زیرا آفای جیمز جوناه جیمزون، ناشر بداخل‌الاق روزنامه دیلی بیوگل با انتشار مقالاتی انتقادی به او چهره یک فرد خبیث و فرصل طلب بخشیده بود. تمام این موارد باعث شد تا خوانندگان کم سن و سال دهه ۶۰ میلادی بتوانند به راحتی با اسپایدرمن همذات پنداری کنند. از آن زمان تا به حال پیتر از هر نظر بزرگ‌تر شده است. او به دانشگاه راه یافته، با مری جین دختر همسایه ازدواج کرده و موفق شده به آرامش بیشتری در زندگی دست یابد. اما با اطمینان می‌توان گفت که او تا ابد مجبور است با چالش‌های ریز و درشت دست و پنجه نرم می‌کند، ولی مطمئناً بر تمام آن‌ها فایق خواهد امده زیرا او بیش از هر کس دیگری می‌داند که: «قدرت زیاد مسئولیت زیادی را هم به همراه دارد».

۱- اسپایدرمن (۱۹۶۷)

اولین سفر اسپایدرمن به دنیای انیمیشن در قالب سریال کارتونی شبکه CBS آمریکا صورت پذیرفت. طراحی اسپایدرمن در این مجموعه شباهت زیادی به آثار جان رومیتا که پیشتر در

طراحی شخصیت‌ها در این دو مجموعه، کاملاً دنباله‌رو سبک «جان رومیتا» بودند و حتی برخی از صحنه‌ها مستقیماً از پانل کمیک استریپ‌ها به عاریت گرفته شده بودند.

مجموعه اسپایدرمن و دوستان
شگفت‌انگیزش هم چنین از بودجه مالی خوبی نیز برخوردار بود. در مورد دیگر خصوصیات این مجموعه باید به حضور سایر قهرمانان شرکت مارول مثل کاپیتان آمریکا، هالک شکست ناپذیر، دکتر استرنج (متخصص جادوگری) و بسیاری دیگر اشاره کرد. ضمناً هر اپیزود با صحنه‌ای ثابت شروع می‌شد که همانند جلد مجلات کمیک استریپ به معروفی آن اپیزود می‌پرداخت. متأسفانه ماجراهای اسپایدرمن در همان سال‌های اولیه پخش، متوقف شد و با وجود استقبال خوبی که از این مجموعه شده بود، مدیران شبکه NBC که با ترافیک شدید سریال‌های کارتونی در صبح روزهای شنبه مواجه بودند، تصمیم گرفتند اسپایدرمن را از لیست پخش حذف کنند.

نکات جالب:

- نخستین حضور گروه جدید مردان ایکس در انیمیشن، در این مجموعه شکل گرفت و از یاد نبریم که مرد یخی هم همواره عضو گروه مردان ایکس بوده است. در ضمن در این مجموعه مشخص شد که ستاره آتش نیز مثل مردان ایکس یک میوتانت است.

- سازندگان مجموعه ابتدا قصد داشتند به جای ستاره آتش، از جانی استورم (ملقاب به «مشعل انسانی» و عضو آتشین گروه چهار شگفت‌انگیز) استفاده کنند. اما به دلیل آن که

می‌کرد. او یک بار انیمیشن و داستان یکی از اپیزودها را کاملاً از روی یکی از اپیزودهای قبلی ساخت!

۲- اسپایدرمن (۱۹۸۱)

در سال ۱۹۸۱ مارول استودیوی انیمیشن‌سازی مخصوص خودش را تأمین کرد و تصمیم گرفت مجموعه‌های انیمیشنی بر اساس کاراکترهایش بسازد. به همین منظور و برای جلب نظر شبکه‌های تلویزیونی سریال اسپایدرمن را تولید کرد که در آن او به تنها بی به جنگ تبهکاران می‌رفت. طراحی کاراکترهای مجموعه کاملاً به سبک معروف جان رومیتا (طراح بزرگ کمیک استریپ‌های اسپایدرمن در دهه ۶۰ و ۷۰ میلادی) وفادار بود. در هر حال استراتژی مارول مؤثر واقع شد و شبکه NBC راضی شد تا مارول برایش یک مجموعه کارتونی جدید براساس اسپایدرمن به نام اسپایدرمن و دوستان شگفت‌انگیزش بسازد که در پخش بعدی به آن خواهیم پرداخت.

نکات جالب:

- در کل فضا و حال و هوای این مجموعه نسبت به مجموعه بعدی اسپایدرمن یعنی اسپایدرمن و دوستان شگفت‌انگیزش تاریکاتر و برای مخاطبان بزرگسال مناسب‌تر بود.

- ۳- اسپایدرمن و دوستان شگفت‌انگیزش
 پخش این مجموعه پر طرفدار در دهه ۸۰ میلادی از شبکه NBC آغاز شد و در آن اسپایدرمن به همراه دو دوست دانشگاهی‌اش، یعنی مرد یخی (Ice Man) و ستاره آتش (Fire Star) به جنگ با تبهکاران می‌رفت.

باشد. بدین ترتیب، مجموعه کارتونی اسپایدرمن متولد گشت. این مجموعه موقعیت مارول را در عرصه انیمیشن مستحکم کرده و فاکس را به اوج موفقیت رساند.

مجموعه که از همان ابتدا مخاطبان بزرگ سال را مد نظر داشت، از نظر طرح داستان و انیمیشن، یک سر و گردن بالاتر از سایر مجموعه‌های کارتونی از سایر مجموعه‌های کارتونی اسپایدرمن قرار گرفت. مجموعه کارتونی اسپایدرمن بالاخره در سال ۱۹۹۸ و پس از ۶۵ اپیزود، که اکثراً از داستان‌های کلاسیک اسپایدرمن اقتباس شده بود، خاتمه یافت. نکته جالب توجه این که در اپیزود نهایی این مجموعه که فوق العاده نوستازیک بود، اسپایدرمن با خالق خود یعنی استن لی ملاقات کرد!

یکی دیگر از ویژگی‌های این مجموعه حضور تمام شخصیت‌های منفی کمیک استریپ‌های اسپایدرمن در آن بود. البته به دلیل آن که جیمز کامرون (کارگردان معروف فیلم‌های *ترمیناتور ۲* و *تاستانیک*) قرار بود فیلم زنده‌ای بر اساس اسپایدرمن بسازد و در آن از دو کاراکتر منفی داستان‌های اسپایدرمن به نام‌های «مرد شنی» و «الکترو» استفاده کند، این دو کاراکتر در مجموعه ظاهر نشدند. پس از بروز مشکلات حقوقی و ناکامی کامرون در ساخت فیلم اسپایدرمن، الکترو به این مجموعه کارتونی اضافه شد اما مرد شنی در تمام اپیزودهای مجموعه غایب بود. به علاوه، این مجموعه به دلیل سبک انیمیشن خود نیز معروف است. اینماتورهای پس زمینه مجموعه دست به تحقیق گسترده‌ای درباره ساختمان‌ها و پشت بام‌های شهر نیویورک زدند.

حقوق قانونی ساخت انیمیشن یا فیلم زنده بر اساس این کاراکتر در اختیار شرکت دیگری بود، به ناچار شخصیت جدید ستاره آتش را خلق کردند که نیروهایش مثل جانی استورم بود.

- به دلیل محبوبیت ستاره آتش در بین بینندگان، او به کمیک استریپ‌های مارول راه یافت.

- برخی از افکت‌های صوتی مجموعه، قبل از دو سریال تلویزیونی *باق راجرز* و *Battlestar Galactica*

- تخیلی بودند، استفاده شده بودند.

- چهره ستاره آتش، بسیار به نامزد اسپایدرمن یعنی مری جین واتسون شبیه بود.

- ویژگی بارز مجموعه همکاری مقابله و جالب قهرمانان مجموعه یعنی اسپایدرمن، مرد یخی و ستاره آتش بود. این ویژگی دلپذیر باعث شد تا خاطره خوش مجموعه سال‌ها در ذهن کودکان دهه ۸۰ میلادی باقی بماند.

۴- اسپایدرمن: مجموعه کارتونی (۱۹۹۴) در اوایل دهه ۹۰ شبکه نویای فاکس به دنبال سریال‌های انیمیشنی بود که توان رقابت با سریال‌های شبکه‌های دیگری چون ABC و وارنر را داشته باشد. به همین منظور مجموعه‌هایی بر اساس شخصیت‌های کمیک استریپی مثل بتمن و مردان ایکس ساخت که هر دوی آن‌ها با موفقیت چشمگیری مواجه شد. اواسط این دهه بتمن قرار بود، به شبکه «وارنر کیدز!» متعلق به برادران وارنر و صاحب شرکت کمیک استریپی DC بازگردد. بنابراین فاکس تصمیم گرفت، به دنبال شخصیت تازه‌ای

می شدند. (البته کاراکتر منفی موربیوس یک خون آشام بود اما هرگز خون نمی خورد).

نکات جالب:

- جان سمپر، نویسنده و تهیه کننده مجموعه، در سال ۱۹۹۵ برنده یک جایزه آنی تحت عنوان «بهترین موفقیت فردی در رشته نویسنندگی انیمیشن» گردید.

- اسپا یدرمن: مجموعه کارتونی در سال ۱۹۹۶ کاندیدای دریافت جایزه در رشته بهترین «دستاورده در زمینه ساخت انیمیشن و فیلم زنده برای کودکان و نوجوانان» شد.

- این مجموعه در زمان پخش خود پرپیتنده ترین مجموعه کارتونی در کشورهای آلمان، پرتغال و اسپانیا بود.

- این مجموعه در زمان پخش خود در انگلستان، هر هفته ۲/۵ میلیون بیننده داشت.

- در سال ۱۹۹۶، پخش اسپا یدرمن: مجموعه کارتونی در هنگ کنگ، اندونزی، فیلیپین، استرالیا، مکزیک، روسیه، نروژ، سوئد، فنلاند، دانمارک و آفریقای جنوبی آغاز شد و به موفقیت عظیمی در نزد بیننده‌گان دست یافت.

- اولین حضور انیمیشنی «ونوم» و «کارنج» (دو تن از کاراکترهای جدید خبیث در کمیک استریپ‌های اسپا یدرمن) برای اولین بار در این سریال صورت گرفت.

- از آنجایی که قرار بود جیمز کامرون، فیلم زنده‌ای بر اساس اسپا یدرمن بازد، تهیه کنندگان مجموعه تصمیم گرفتند از روایت منشاء اسپا یدرمن خودداری کنند، اما آن‌ها پس از ناکامی کامرون در ساخت فیلم خود، منشاء اسپا یدرمن را در اپیزودی تحت عنوان

در ضمن از انیماتورها خواسته شد تا خیابان‌های شهر را شلوغ و مملو از ماشین و جمعیت کنند زیرا جان سمپر (نویسنده مجموعه) اعتقاد داشت یکی از نقاط ضعف مجموعه‌های کارتونی قبلی اسپا یدرمن، خیابان‌های خلوت بود. ابتدا استودیو CGI فیلم‌سازی مارول فصل داشت از تکنیک CGI برای ساخت تمام پس زمینه‌ها و صحنه‌هایی که در آن اسپا یدرمن به تاب خوردن مشغول بود بهره بگیرد، اما به دلیل محدودیت مالی مجبور شد از هر دوی CGI و تکنیک دو بعدی استفاده کند. یکی دیگر از ویژگی‌های مهم این مجموعه، سانسوری بود که بر آن اعمال می‌شد. شبکه فاکس که به دلیل خشونت موجود در یکی دیگر از مجموعه‌هاییش به نام پاور رنجرز تحت فشار قرار گرفته بود، مجبور شد قوانین محدود کننده زیادی را در اسپا یدرمن: مجموعه کارتونی رعایت کند. به طور مثال:

- در داستان‌ها نباید از کلماتی همچون «مرگ»، «مردن»، «کشتن» یا واژگانی مشابه که برای کودکان بار منفی داشتند، استفاده می‌شد.

- هیچ یک از کاراکترهای اصلی و فرعی داستان نباید به قتل می‌رسید.

- نباید اسلحه‌های واقعی به تصویر کشیده می‌شدند. بنابراین اسلحه‌ها در این مجموعه همگی تصنیعی و لیزی بودند.

- اسپا یدرمن اجازه نداشت در مبارزه از مشت‌های خود استفاده کند.

- هیچ کاراکتری نباید با شیشه برخورد و آن را خرد می‌کرد.

- جان هیچ کودکی نباید در خطر قرار می‌گرفت.

- خون آشامان نباید در مجموعه ظاهر

او باید به انسان‌ها کمک کند تا ارباب‌های نیمه انسان و نیمه حیوان خود را شکست دهند.

اکثر هواداران قدیمی اسپایدرمن، مجموعه را با یکوت کردند. آن‌ها به شدت تغییرات پیش آمده در ظاهر اسپایدرمن اعتراض داشتند. در نهایت به دلیل مصادف شدن پخش مجموعه با پخش کارتون پوکیمون، فاکس تنها ۱۳ اپیزود از آن را روی آنتن فرستاد.

نکات جالب:

- از ابتدا قرار بود مجموعه بیش از ۱۳ اپیزود داشته باشد. اما اپیزودهای دیگر هرگز ساخته نشدند.

- لباس جدید اسپایدرمن در این مجموعه از لباس او در مجموعه کمیک استریپی اسپایدرمن ۲۰۹۹ الهام گرفته شده بود.

- شکل ظاهری این مجموعه شباهت‌های غیر قابل انکاری به مجموعه ماورایی *Batman Beyond* داشت.

۶- اسپایدرمن: مجموعه کارتونی جدید (۲۰۰۳)

این مجموعه پس از موفقیت خارق العاده فیلم زنده اسپایدرمن در سال ۲۰۰۲ از شبکه معروف رامتی وی پخش شد. سبک انیمیشن منحصر به فرد مجموعه که ترکیبی از انیمیشن دو بعدی و سه بعدی بود توسط شرکت مین فریم که تخصص خاصی در این زمینه دارد، خلق شد. متأسفانه به دلایل نامعلومی پخش مجموعه تنها پس از ۱۳ قسمت متوقف شد، در حالی که قسمت سیزدهم در واقع آغاز ماجراهای جدید و جالبی برای اسپایدرمن بود.

Make A Wish تعریف کردن.

- مردان ایکس در یکی از اپیزودهای مجموعه حضور پیدا کردند. به همین دلیل صدای پیشه‌های مجموعه انیمیشنی مردان ایکس از کانادا با هواپیما به لوس آنجلس پرواز کردند، تا تأمین کننده صدای کاراکترهای خود در این اپیزود باشند.

- صدای پیشه کاراکتر «مادام وِب»، خانم جوان لی (همسر استن لی) بود.

- پس از حملات یازده سپتامبر، شبکه ABC Family تصاویر مربوط به برج‌های دوقلو را از یکی اپیزودهای مجموعه حذف کرد. در این اپیزود یک هلی کوپتر با این دو برج برخورد می‌کند.

- قرار بود در این مجموعه، زن عمو می صاحب سگی به نام وارن باشد.

- صدای پیشه اولیه زن عمو می، لیندا گری بود. پس از مرگ او جولی بنت مسئولیت تأمین صدای زن عمو می را بر عهده گرفت.

۵- اسپایدرمن نامحدود (۱۹۹۹)

در سال ۱۹۹۹ شبکه فاکس سریالی جدید به نام اسپایدرمن نامحدود را روی آنتن فرستاد که با تمام مجموعه‌های قبلی تفاوت داشت؛ زیرا اسپایدرمن دچار دگرگونی شدیدی گشته بود. در اپیزود اول، اسپایدرمن در حالی که مشغول نبرد دایمی با دو دشمن اصلی خود، یعنی «ونوم» و «کارنج» است، مجبور می‌شود با موشک به سیاره‌ای دیگر که در حقیقت نقطه مقابل کره زمین است، برود.

شکل ظاهری او در این سیاره دگرگون می‌شود و قدرت‌های جدیدی را هم به دست می‌آورد.

نخستین میوتانت‌های مدرسه «اسکات سامرز» ملقب به «سایکلپس» نام داشت. از چشمان او اشعه‌ای مرگبار ساطع می‌شد، بنابراین مجبور بود تمام اوقات، عینک قرمزنگ ویژه‌ای بر چشم بزند. اسکات که وظیفه داشت در غیاب پروفسور اگزاویر، گروه مردان ایکس را رهبری کند، دلباخته یکی از اعضای دیگر گروه به نام جین گری ملقب به *Marvel Girl* شده بود و قصد داشت با او ازدواج کند. نیروهای فوق بشری جین گری، این دختر خوش سیما و مو قرمز را قادر می‌ساخت که با ذهن خود اجسام مختلف را به حرکت درآورد و در ضمن فکر دیگران را نیز بخواند. هنری مک کوی ملقب به «وحشی» (*Beast*) و بابی در یک ملقب به «مرد یخی» از دیگران اعضای کم سن و سال تیم مردان ایکس بودند. اگزاویر همواره از شاگردانش می‌خواست تا سعی کنند با صلح و صفا در کنار انسان‌های عادی زندگی کنند. او به خوبی از حضور میوتانت‌های پلید آگاه بود. سرداسته میوتانت‌های پلید ماگنتو نام داشت. ماگنتو می‌توانست با استفاده از نیروهای مخرب خود بر هر چیز فلزی تأثیر بگذارد. او در نوجوانی از سوی انسان‌ها رنج فراوانی دیده بود و به همین دلیل آن‌ها را تهدید بالقوه‌ای برای بقای هم نوعان خود می‌دانست. ماگنتو نیز مثل پروفسور اگزاویر در صدد استخدام میوتانت‌های جدید بود تا بتواند با سوءاستفاده از نیروهای آن‌ها بر انسان‌ها فرمانروایی کند. در دهه ۷۰ میلادی فروش کمیک استریپ‌های مردان ایکس به میزان قابل توجهی کاهش یافت، به طوری که همگان در انتظار توقف چاپ مجموعه بودند.

نکات جالب:

- در این مجموعه برای اولین بار، زن عمومی حضور نداشت.
- رنگ موی هری آزبورن و پدر او نورمن آزبورن، بر خلاف کمیک استریپ و فیلم‌های زنده اسپایدرمن، طلایی بود.
- برخی از خوانندگان محبوب موسیقی پاپ در این مجموعه صدای پیشه بودند.
- برخی از دشمنان خبیث اسپایدرمن در این مجموعه جدید ارزینال بودند.
- نیل پاتریک هریس، صدای پیشه اسپایدرمن، از دو لحن متفاوت صدا برای متمایز کردن صدای اسپایدرمن و پیتر پارکر استفاده کرد.

مردان ایکس

استن لی و جک کری برای چاپ کمیک استریپ مردان ایکس با مشکلات زیادی مواجه بودند. بنابراین مجبور شدند نام مجموعه را از ***The Mutants*** به عنوانی که حتماً آن را می‌شناسید، یعنی ***X-man*** تغییر دهند. این موجودات منحصر به فرد، هر یک از توانایی‌های موفق بشری خاصی برخوردار بودند و به دلیل تغییرات ژنتیکی عجیب و غریب‌شان میوتانت (موجود جهش یافته) خوانده می‌شدند.

پروفسور چارلز اگزاویر مرد میانسالی بود که در مدرسه ویژه‌اش به میوتانت‌ها آموختش می‌داد تا چطور از نیروهای خود به نفع نژاد بشر استفاده کنند. اگزاویر خودش هم میوتانت نیرومندی بود و می‌توانست با استفاده از توانایی‌تله پاتیک، فکر دیگران را بخواند و آن‌ها را وادار سازد تا به خواسته‌هایش تن دهند. یکی از

Pride of the X-man یک تک اپیزود به نام برای شبکه NBC ساخت. اما آن شبکه از آن استقبال نکرد و سفارش یک مجموعه کامل را نداد. اما در سال ۱۹۹۲، شبکه فاکس مجموعه اینیمیشن بسیار موفق مردان ایکس را نمایش داد. در این مجموعه اعضاً گروه عبارت بودند از: ولورین، سایکلایپس، گمبیت، جین گری، جویلی، روگ، استورم و پروفسور اگراویر.

در حقیقت به خاطر موفقیت این مجموعه و سریال پتمن: مجموعه کارتونی مجموعه‌های کارتونی دیگری نیز بر اساس کمیک بوک‌ها در دهه ۹۰ میلادی ساخته شدند. مردان ایکس یکی از پرپرینته‌ترین برنامه‌های روزهای شنبه در تاریخ تلویزیون آمریکا است و در طی سال‌های ۱۹۹۵ و ۱۹۹۶ علاوه بر صبح روزهای شنبه، در روزهای غیر تعطیل هفته نیز پخش می‌شد. به علاوه مردان ایکس با ۷۵ اپیزود، طولانی‌ترین برنامه تلویزیونی است که تا به حال بر اساس کمیک بوک‌های مارول ساخته شده است.

نکات جالب:

- در حقیقت نخستین حضور مردان ایکس در دنیای اینیمیشن به مجموعه تلویزیونی چنگ ابرقهرمانان در دهه ۶۰ میلادی باز می‌گردد. آن‌ها به طور افتخاری در یکی از اپیزودهای مجموعه حاضر شدند و پرنس نامور را در مبارزه با دکتر دوم (Dr. Doom) (پلید یاری دادند. جالب است که در آن اپیزود آن‌ها به جای مردان ایکس، مبارزان صلح‌جو خطاب می‌شدند! سپس یکبار دیگر در دهه ۸۰ میلادی، مردان ایکس در سریال محبوب اسپايدرمن و دوستان شگفت انگیزش حضور یافتند.

مارول که چیزی برای از دست دادن نداشت به نویسنده با تجربه‌ای به نام لین وین اختیار تام داد تا به همراه طراحی به نام دیو کاکرام، «مردان ایکس» را احیا کنند. این دو اعضای جدیدی از سراسر جهان به مردان ایکس اضافه کردند و به هر کدام از آن‌ها ویژگی‌های شخصیتی منحصر به فردی بخشیدند. ثمره همکاری آن‌ها در شماره ویژه‌ای مرسوم به Giant-Size چاپ شد. در این داستان مردان ایکس به دام می‌افتد و پروفسور اگراویر در صدد استخدام اعضاً جدید بر می‌آید. اعضای قدیمی پس از نجات یافتن توسط اعضاً جدید، تصمیم به ترک گروه می‌گیرند و تنها اسکات سامرز باقی می‌ماند. بدین ترتیب مردان ایکس از نو متولد گشت.

قطعاً جذاب ترین میوتانت جدید مردان ایکس کسی جز ولورین نبود. او از آن تاریخ تا به حال یکی از محبوب‌ترین قهرمانان مارول بوده است. عمله محبوبیت او ریشه در گذشته اسرارآمیز و فاش نشده‌اش دارد که تقریباً هرگز به طور کامل برای خوانندگان آشکار نشده است. ولورین کوتاه قد و کانادایی با هیبتی گرگ مانند بود. او با تکیه بر چنگال‌هایی که از پشت دستانش به بیرون می‌جهید و اسکلتی که با فلزی نشکن پیوند خورده بود، هیچ فرصتی را برای مبارزه از دست نمی‌داد و از هیچ چیز هراس نداشت، زیرا بدن او قادر بود تا زخم‌ها و جراحات واردہ را به سرعت التیام بخشد.

۱- مردان ایکس (۱۹۹۲)

در سال ۱۹۸۹، استودیو اینیمیشن تازه مارول

- مارول) با ساخت و پخش اینیمیشنی بر اساس کاراکترهای مارول سنت شکنی کرد.
- مردان ایکس: تکامل در سال‌های ۲۰۰۱ و ۲۰۰۳ برنده و کاندیدای جوایز زیادی مثل جایزه آنی و گولدن ریل گردید.

چهار شگفت‌انگیز

تاسال ۱۹۶۱، استن لی و طراحان شرکت کمیک استریپی مارول، کمیک بوکهای فراوانی را در ژانرهای مختلف و با همکاری یکدیگر عرضه داشته بودند، اما هیچ کس نمی‌دانست که آن‌ها هنوز در ابتدای راه پُر افتخار خود هستند و با این که به زودی انقلابی عظیم در داستان‌های مصور به وجود خواهند آورد.

آغازگر دوران طلایی مذکور، کمیک بوکی ماهانه تحت عنوان **چهار شگفت‌انگیز** (Fantastic Four) بود. این مجله نام مارول را پیش از آن که به چاپ کاراکترهای معروفی مثل اسپایدرمن، هالک و یا مردان ایکس پردازد، بر سر زبان‌های‌دادخت و به راحتی قوانین از مدد افتاده مجلات سوپر قهرمانی سنتی را از میان برداشت و البته رکورد فروش را هم شکست! ناشر وقت مارول به نام مارتین گوردن خونش از دیدن موقوفیت تجاری بی‌حد و حصر کمیک بوک‌های قهرمانی شرکت رقیب، یعنی دی‌سی کامیکس به جوش آمده بود و به همین دلیل نزد استن لی، سردبیر جوان و همه فن حریف خود رفت و از او خواست یک گروه متشکل از سوپر قهرمانان، درست مثل گروه انجمان **عدالت** (Justice League) (پر فروش‌ترین مجله مصور شرکت دی‌سی در اوآخر دهه ۵۰

- در مجموعه مردان ایکس، به موضوعاتی مثل طلاق، بردگی، مذهب، تبعیض نژادی و نژادپرستی اشاره می‌شد، در حالی که معمولاً در مجموعه‌های کارتونی دیگر به چنین موضوعاتی اشاره نمی‌شد. در ضمن اعضای این مردان ایکس در این مجموعه از نژادها و ملت‌های مختلفی تشکیل می‌شدند و این مسئله در سریال‌های کارتونی بی‌سابقه بود.
- به دلیل محبوبیت مجموعه یک کمیک بوک مانگایی مردان ایکس در ژاپن به چاپ رسید.
- بسیاری از ماجراهای مجموعه، از داستان‌های محبوب کمیک بوک‌های مردان ایکس که به قلم کریس کلرمانت نوشته شده بودند، اقتباس شدند.

۲- مردان ایکس: تکامل (۲۰۰۰)

در سال ۲۰۰۰ و با اکران نخستین قسمت از مجموعه فیلم‌های زنده مردان ایکس، شبکه وارنر سریال جدیدی را تحت عنوان مردان ایکس: تکامل پخش کرد. این مجموعه در ابتدا به دلیل ایجاد تغییر در شکل ظاهری کاراکترها، مورد انتقاد هواداران قدیمی مردان ایکس قرار گرفت. اما رفته رفته هواداران با آن آشتنی کردند. پخش مجموعه در سال ۲۰۰۳ به پایان رسید.

نکات جالب:

- برخی از اعضای مردان ایکس در این مجموعه به صورت نوجوانان کم سن و سال به تصویر کشیده شدند.
- برای نخستین بار در تاریخ شرکت برادران وارنر یعنی مالک DC کامیکس (ناشر کمیک بوک‌های سوپرمن، بتمن و ...) و رقیب همیشگی

۱۹۶۹ از شبکه ABC ادامه یافت. داستان‌های این اپیزودها مستقیماً از کمیک بوک‌های نوشته و طراحی شده توسط استن لی و جک کربی اقتباس شدند. در کل این مجموعه تا پیش از پخش فصل دوم سریال چهار شگفت‌انگیز: مجموعه کارتونی که در دهه ۹۰ میلادی پخش شد، بهترین اقتباس‌های کارتونی از کمیک بوک‌های چهار شگفت‌انگیز محسوب می‌شد.

نکات جالب:

- بر خلاف تمام اینیمیشن‌های مارول که قبل از سال ۲۰۰۰ تولید شده‌اند، دیزني صاحب حقوق قانونی چهار شگفت‌انگیز نیست. در واقع صاحب اصلی این مجموعه هنوز هانا - باریارا می‌باشد و به همین دلیل است که در حال حاضر فقط در شبکه تلویزیونی بومرنگ (که متعلق به شبکه کارتون نتورک است) می‌توان گاهی اوقات اپیزودهای مجموعه را تماشا کرد.

- به دلیل آن که در دهه ۶۰ میلادی قرار بود، استودیوی اینیمیشن‌سازی گرانتری لارنس، اینیمیشنی بر اساس کاراکتر شاهزاده نامور ملقب به «زیردریایی» (Sub-Mariner)، یکی از قهرمانان قدیمی مارول، بسازد، بنابراین سازندگان این مجموعه مجبور شدند در اپیزودی که در اصل باید روایت گر نخستین مواجهه چهار شگفت‌انگیز و شاهزاده نامور می‌بود، از کاراکتری مشابه به نام «ترایتون» استفاده شد.

۲- چهار شگفت‌انگیز (۱۹۷۸)

این مجموعه توسط استودیو اینیمیشن‌سازی دی‌پاتی فرلانگ و در اواسط دهه ۷۰ میلادی تولید شد و در آن از استعدادهای استن لی (به عنوان

میلادی) خلق نماید. او هم از خدا خواسته نزد دوست طراحش، جک کربی رفت و با یاری گرفتن از استعداد ذاتی وی، چهار شگفت‌انگیز را آفرید. چهار شگفت‌انگیز به جای آن که صرف یک سوپریم عدالت طلب، خشن و بی‌روح باشند، یک خانواده بودند و همواره با مشکلات ملموس و قابل باور خانوادگی رود رو بودند. هسته گروه را کاراکتری دانشمند به نام «رید ریچاردز» تشکیل می‌داد. او که رویای فتح کره مریخ را در سر می‌پروراند، یک روز به همراه دوست بداخل‌لوق و قوی هیکل خلبانش (بن گریم) و خواهر و برادری (سوزان و جانی استورم)، با موشک به فضا می‌روند. اما این چهار نفر در میانه راه به دلیل اصابت اشتعه‌های کیهانی، به نیروهای فوق بشری ویژه‌ای دست می‌یابند، نیروهایی که بسیار متنوع بودند. برای مثال رید ریچاردز پی برد که می‌تواند اندام خود را (مثل کارآگاه گجت)، دراز کند، سو ریچاردز خواص نامری کننده داشت، جانی استورم که در اصل یک نوجوان پر انرژی بود، قادر بود به گذازهای از آتش مبدل گردد و در نهایت بن گریم، بسان هیولا‌ای نارنجی رنگ و چهره سنگی از توان فیزیکی منحصر به فردی سود می‌برد.

۱- چهار شگفت‌انگیز (۱۹۶۷)

این مجموعه تلویزیونی، توسط استودیو معروف اینیمیشن‌سازی آمریکا یعنی هانا - باربارا تهیه شد. طراحی‌های کاراکترهای «چهار شگفت‌انگیز» را آلسن ثاث بر عهده داشت. پخش مجموعه چهار شگفت‌انگیز که از ۲۰ اپیزود تشکیل شده بود، از سال ۱۹۶۷ تا سال

بهتری بهره گرفت و به همین دلیل فصل دوم این مجموعه نه تنها بهترین انیمیشن اقتباس شده از کمیک بوک‌های چهار شگفت‌انگیز، بلکه یکی از بهترین انیمیشن‌های ساخته شده بر اساس کاراکترهای کمیک استریپی مارول محسوب می‌شود. پخش این مجموعه در نهایت پس از ۲۶ اپیزود با پایان رسید.

نکات جالب:

- در ابتدای هر اپیزود از مجموعه، استن لی به معروفی آن اپیزود و شخصیت‌های آن می‌پرداخت.
- پس از موفقیت فیلم زنده چهار شگفت‌انگیز (۲۰۰۵)، دیزنی تصمیم گرفت تمام اپیزودهای این مجموعه را در قالب DVD عرضه کند.

۴- چهار شگفت‌انگیز (۲۰۰۶)

از چندی پیش، شبکه کارتون نتورک اقدام به پخش مجموعه جدید چهار شگفت‌انگیز کرده است. در این مجموعه، ترکیبی از دو سبک دو بعدی و سه بعدی استفاده شده است. این مجموعه جدید را که در آن آشکارا می‌توان ردپای انیمیشن‌های ژاپنی (انایمه) را یافت، استودیو انیمیشن‌سازی مون اسکوب (که در فرانسه قرار دارد) ساخته است.

هالک

داستان نخستین شماره از مجموعه کمیک استریپی **هالک** شکست ناپذیر آزمایش هسته‌ای آغاز می‌شود. دکتر «بروس بانر» جوان در حال انجام آخرین تغییرات در

نویسنده اپیزودهای مجموعه) و جک کربی (به عنوان طراح استوری بُردهای مجموعه) بهره گرفته شد. این مجموعه به این دلیل مشهور است که در آن شخصیت جانی استورم یا همان مشعل انسانی (Human Torch) از گروه چهار شگفت‌انگیز حذف و به جای آن از کاراکتر جدید «هربی رویات» استفاده شد. طبق شایعات دلایل این اقدام این بود که شبکه NBC می‌ترسید برخی از کودکان بخواهند به تقلید از جانی استورم خود را به آتش بکشند و به همین دلیل او را از مجموعه حذف کرد. در ضمن گفته می‌شود که در اواسط دهه ۷۰ میلادی، قرار بود فیلم زنده‌ای بر اساس شخصیت جانی استورم ساخته شود (که البته این طور نشد) و به همین دلیل مارول نمی‌خواست این کاراکتر در انیمیشن چهار شگفت‌انگیز حضور داشته باشد.

نکات جالب:

- کاراکتر هربی رویات که تنها برای حضور در این مجموعه خلق شده بود، بعداً به کمیک بوک‌های چهار شگفت‌انگیز اضافه شد.

۳- چهار شگفت‌انگیز (۱۹۹۴)

در اواسط دهه ۹۰ میلادی، استودیوی انیمیشن‌سازی مارول سریال کارتونی جدیدی بر اساس کمیک بوک‌های چهار شگفت‌انگیز تولید کرد و در قالب برنامه یک ساعت هیجان با مارول عرضه کرد. در این برنامه یک ساعته، ابتدا اپیزودی از مجموعه کارتونی مرد آهنین پخش می‌شد. فصل نخست این مجموعه از اپیزودهای بسیار ضعیف با داستان‌های آبکی و انیمیشن سطح پایین تشکیل شده بود، اما مارول برای فصل دوم مجموعه از نویسندهای و انیماتورهای

هالک وجود داشت، اما از آن به عنوان یکی از وفادارترین انیمیشن‌های هالک به کمیک بوک‌هایش یاد می‌شود و با وجود آن که مجموعه با محدودیت‌های فراوانی رو به رو بود اما خالقان آن موفق به ساخت مجموعه‌ای شدند که در خاطر بسیاری از کودکان دهه ۸۰ میلادی باقی مانده است.

نکات جالب:

- در این مجموعه هرگاه هالک به بروس بانر تغییر شکل می‌یافتد، لباس‌های بانر دوباره بدون هیچ توضیح منطقی روی بدن او ظاهر می‌شوند!

- شخصیت‌های مهمی برگرفته از کمیک بوک‌های هالک مثل ریک جونز (دوست هالک)، بتی راس (نامزد بروس بانر) و ژنرال راس (پدر بتی و فرمانده‌ای که کمر به نابودی هالک بسته است) در این مجموعه حضور داشتند. در ضمن کاراکتر She-Hulk و Leader (دشمن شماره یک هالک) نیز در این مجموعه آفتابی شدند.

- استن لی راوی ماجراهای مجموعه بود.

- هالک یکبار در یکی از اپیزودهای «اسپایدرمن و دوستان شگفت انگیزش» تحت عنوان «اسپایدرمن به هالیوود می‌رود حضور یافت و اسپایدرمن را در مبارزه با دشمن قدمی اش یعنی میسیتریو یاری داد.

- اولین حضور هالک در دنیای انیمیشن به دهه ۶۰ میلادی و «جنگ سوپر قهرمانان مارول» بر می‌گردد.

۲- هالک شکست ناپذیر (۱۹۹۶)

پخش این مجموعه ابتدا در پاییز سال

جهت آزمایش آخرین اختراع خود یعنی بمب مرگبار گاما است، اما ناگهان جوانی را می‌بیند که بی خبر از همه جا در حوالی بمب به رانندگی می‌پردازد. او دوان دوان به محل می‌رود و موفق می‌شود در آخرین لحظه این جوان را به داخل یک سنگر محافظتی بیاندازد، اما متأسفانه خودش مورد اصابت اشعه گاما قرار می‌گیرد. پس از مدتی معلوم می‌شود که اگر دکتر بانر را تحریک کنند به موجودی زشت و قوی هیکل تبدیل خواهد شد. به زودی ارتش آمریکا دست به کار می‌شود تا این غول سبزرنگ را دستگیر کند. بدین ترتیب هالک، سفر او دیسه‌وار خود را شروع می‌نماید و سعی می‌کند در قالب بروس بانر، راه حلی برای مشکل خود بیابد.

با وجود این که کمیک استریپ هالک تنها شش شماره دوام آورده، اما این شخصیت به زودی و به طور مشترک با ابرقه‌هرمانان دیگر مارول، در مجموعه دیگری به نام داستان‌های اعجاب‌آور حضور پیدا کرد و بالاخره در سال ۱۹۶۸ به کاراکتر اصلی مجموعه تبدیل شد. استن لی و جک کربی، برای خلق هالک، آشکارا از داستان‌های کلاسیک هیولایی مثل «فرانکشتاین» و «دکتر جکیل و مستر هاید» الهام گرفتند.

۱- هالک شکست ناپذیر (۱۹۸۲)

پخش این مجموعه ابتدا در پاییز سال ۱۹۸۲ از شبکه NBC آغاز شد. در حقیقت هالک شکست ناپذیر و اسپایدرمن و دوستان شگفت انگیزش در یک روز به نمایش در می‌آمدند. هر چند تفاوت‌های آشکاری میان این مجموعه و کمیک بوک‌های

کردند که مرد آهنین (Iron Man) نام داشت. در شماره نخست از مجموعه «مرد آهنین»، خوانندگان با میلیونری سیپیلو و مخترع، با نام آنتونی استارک آشنا شدند. استارک در یکی از سفرهای خود در آسیا به خاطر برخورد با مین انفجاری، در معرض اصابت ترکش‌های مرگبار قرار می‌گیرد. او سپس توسط نیروهای پلید محلی دستگیر شده و به مخفیگاه آن‌ها برده می‌شود. در آنجا از او خواسته می‌شود تا سلاحی نظامی بسازد. استارک با بهره‌گیری از نبوغ ذاتی خود زرهی آهنی می‌سازد و با قرار گرفتن در آن، بر زندانی کنندگانش چیره می‌شود و به آمریکا بر می‌گردد. او به زودی می‌فهمد که قلب او که زخم مهلكی از انفجار مین برداشته و برای ادامه حیات به سختی نیازمند زره مذکور است. پس از مدتی استارک موفق می‌شود بدن خود را از زره جدا سازد، اما به سرش می‌زند تا گاهی اوقات با بر تن کردن زره آهنین، به یاری ستمدیدگان شهر بستابد. او در ضمن شرکت تجاری استارک را تأسیس می‌کند، تا هر روز با ساخت تجهیزات مدرن، بر تجهیزات و نیروهای دفاعی زره بیفزاید.

تونی استارک یا همان مرد آهنین، سمبول نوع قهرمان رایج در عالم کمیک استریپ است: ۱- مرد جوان، خوش گذران و خوش تیپی که پول، وقت و وسائل لازم برای مبارزه با جرم و جنایت را دارد. ۲- دانشمندی که معجون و ماشین عجیب‌شده، به او نیروهای فوق بشری می‌بخشد.

مرد آهنین (۱۹۹۴)
سریال کارتونی مرد آهنین از دو فصل

شبکه UPN آغاز شد. اپیزودهایی که فصل نخست مجموعه روی آنتن رفتند، بدون شک تاریک‌ترین و جدی‌ترین اینیمیشن‌هایی هستند که بر اساس یکی از مخلوقات مارول ساخته شده‌اند. به همین دلیل UPN به مارول دستور داد تا برای فصل دوم از جدیت لحن داستان‌ها بکاهد و در نتیجه از کیفیت هنری مجموعه کاسته شد. در هر حال پخش مجموعه پس از ۲۱ اپیزود به پایان رسید. یکی از ویژگی‌ها مهم مجموعه، حضور افتخاری کاراکترهای دیگر مارول در آن بود که به جذابیت داستان‌ها کمیک شایانی می‌کرد. در ضمن در طول فصل دوم مجموعه، کاراکتر She - Hulk در اکثر اپیزودها حضور داشت. به همین خاطر بینندگان به مجموعه لقب «هالک شکست ناپذیر و She-Hulk» داده بودند.

نکات جالب:

- لو فریگنو، بازیگر عضلانی نقش هالک در سریال زنده این کاراکتر در دهه ۷۰ میلادی، صدایپیشه هالک در این مجموعه بود.
- کاراکتر «هالک حاکستری» که در کمیک بوک‌های هالک حضور دارد و در حقیقت جنبه دیگری از شخصیت هالک را به تصویر می‌کشد، در برخی از اپیزودهای مجموعه نشان داده شد.

- آخرین حضور در دنیای اینیمیشن هالک در اینیمیشن بلند حد نهایی انتقام گیران بود. او در این اینیمیشن حضور پررنگی داشت و یکی از کاراکترهای اصلی بود.

مرد آهنین

در اوایل دهه ۶۰ میلادی، زوج نابغه استثنایی و جک کربی قهرمان تازه‌ای را برای مارول خلق

دیگر نیز بر این باورند که مارتین گودمن در آن زمان هنوز سرمیست فروش سرسام آور چهار شکفت انگیز بود و می‌خواست با انتقام گیران به موفقیت مشابه‌ای دست یابد. در هر حال «انتقام گیران» نخستین عنوان مارول گشت که در آن سوپر قهرمانان به شکل واقعی در قالب یک گروه فرو رفتند تا به مبارزه با تبهکاران پردازنند. گروه را قهرمانان معروفی چون «مرد آهنین»، «هالک»، «تور: خدای رعد و برق» (The Mighty Thor) و .... تشکیل می‌دادند. هر کدام از این قهرمانان عنوان‌های شخصی داشتند و در آن عنوان‌ین گاهی اوقات با قهرمانان دیگر رو به رو می‌شدند.

۱- جنگ ابرقهرمانان مارول (۱۹۶۱)

این مجموعه تلویزیونی که در آن پنج کاراکتر محبوب به نام‌های «تور: خدای رعد و برق»، «کاپیتان آمریکا»، «هالک شکست ناپذیر»، «مرد آهنین» و «زیردریایی» حضور داشتند، در حقیقت نخستین مجموعه اینیمیشن انتقام گیران می‌باشد زیرا تمام این کاراکترها از اعضای این گروه سوپر قهرمانی بودند. هر کدام از این قهرمانان در ۱۳ اپیزود حاضر بودند و بدین ترتیب در کل ۶۵ اپیزود **جنگ سوپر قهرمانان** مارول به نمایش درآمد. هر کدام از این اپیزودها از سه قسمت هفت دقیقه‌ای تشکیل شده بود. با وجود آن که این مجموعه رنگی بود، اما حتی در مقایسه با دیگر اینیمیشن‌های دهه ۶۰ میلادی، اینیمیشن بسیار ضعیفی داشت و از آنجایی که مارول زمان بسیار اندکی برای تولید مجموعه داشت، مجبور شد از صفحات کمیک بوک‌های

کاملاً متفاوت تشکیل شده بود. فصل نخست با داستان‌های بچه‌گانه، فیلم‌نامه‌های افصاح و شخصیت پردازی‌های مضحك و فصل دوم با داستان‌های بزرگ‌سالانه، فیلم‌نامه‌های قوی و شخصیت پردازی‌های عالی. به عقیده بسیاری از کارشناسان اپیزودهایی که در فصل دوم مجموعه مرد آهنین پخش شدند فوق العاده و از صدای پیشگی‌ها، طراحی‌ها و کارگردانی بسیار خوبی بهره‌مند بودند. منشاء مرد آهنین در این مجموعه با منشاء او در کمیک بوک‌ها تفاوت داشت اما دشمن اصلی او مثل کمیک بوک‌ها، «ماندرین» بود.

نکات جالب:

- در فصل نخست اینیمیشن مرد آهنین، دوستان قهرمانش مثل «تیزبین» (Hawkeye)، «زن عنکبوتی»، «ماشین جنگی»، «Century» و «اسکارلت جادوگر» او را یاری می‌دادند.

- در فصل دوم پخش مردان آهنین، او به عنوان گرگ تنهایی به تصویر کشیده شد که برای محافظت از شرکت صنعتی خود باید با دشمنان خود می‌جنگید.

انتقام گیران

برخی عقیده دارند که در سال ۱۹۶۳، مارتین گودمن رئیس وقت مارول و استن لی خالق اکثر قهرمانان مارول، با چاپ «انتقام گیران» می‌خواستند جواب دندان شکنی بدنه‌ند به موفقیت بی‌سابقه کمیک استریپ انجمن عدالت آمریکا (ILA) که مدتی بود توسط شرکت رقیب یعنی DC چاپ می‌شد و در آن چند سوپر قهرمان در قالب یک تیم به جنگ تبهکاران می‌رفتند. برخی

ایکس: مجموعه کارتونی داشت و حتی برخی از صدایپیشه‌های این مجموعه، مسئول تأمین صدای کاراکترهای «اتحاد انتقام‌گیران» بودند. در هر حال این مجموعه به هیچ وجه با استقبال بینندگان مواجه شد.

نکات جالب:

- ابتدا قرار نبود «تیزبین» (Hawkeye) نقاب بر چهره داشته باشد اما به زودی نظر تهیه کنندگان عوض شد و او صاحب نقاب شد.
- رابطه رمانیک میان اسکارلت جادوگر و مرد اعجوبه از داستانی کمیک بوکی نشأت گرفته بود که در زمان پخش مجموعه در کمیک بوک‌های انتقام‌گیران در جریان بود.
- حتی فیلم‌نامه‌های ایپیزودهای فصل دوم مجموعه نوشته شده بود و قرار بود تور و مردان ایکس در آن‌ها حضوری افتخاری داشته باشند، اما به دلیل استقبال کم بینندگان، فصل دوم مجموعه هرگز به مرحله تولید نرسید.

۳- حد نهایی انتقام‌گیران (۲۰۰۶)

شاید شنیده باشید که مارول و شرکت لاینز گیتس قصد دارند از این به بعد انیمیشن‌ها بلندی را تولید و در قالب DVD عرضه نمایند. اولین این انیمیشن‌های مذکور در ابتدای سال ۲۰۰۶ با نام «حد نهایی انتقام‌گیران» (The Ultimate) به بازار آمد و با موفقیت خوبی مواجه شد. بیش از ۸۰ درصد این انیمیشن از روی مجموعه داستان‌های کمیک استریپی با نام Ultimates که چندی پیش توسط مارول منتشر شد، اقتباس شده است. نویسنده و طراح بر جسته این مجموعه کمیک استریپی جدید و

خود کمی بگیرد و از آن‌ها برای تولید انیمیشن استفاده کند. در واقع این مجموعه دقیقاً از همان تصاویری استفاده می‌کرد که پیشتر عیناً در پانل‌های کمیک استریپی به کار رفته بودند، به طوری که تنها لب‌های کاراکترها تکان می‌خوردند! امروزه برخی از هواداران مارول از این مجموعه به خاطر استانداردهای نازلش متنفر هستند و برخی دیگر نیز آن را بسیار دوست دارند زیرا مستقیماً از پانل‌های کمیک بوکی بهره گرفته است.

۴- اتحاد انتقام‌گیران (۱۹۹۹)

پخش این مجموعه تلویزیونی ۱۳ اپیزودی در تاریخ ۱۳ اکتبر سال ۱۹۹۹ از شبکه فاکس قرن بیستم آغاز و در ۲۶ فوریه سال ۲۰۰۰ تمام شد. نکته عجیب درباره این مجموعه این است که در آن کاراکترهای ناشناخته‌تری از گروه انتقام‌گیران یعنی «زن زنبوری» (Wasp)، «مرد اعجوبه» (Wonder Man)، «تیگرا»، «تیزبین»، «اسکارلت جادوگر» و «مرد مورچه‌ای» (Ant - Man) که رهبر گروه نیز بود، حضور داشتند. در حالی که اعضای اصلی و محبوبی همچون کاپیتان آمریکا، مرد آهنین و تور، در مجموعه حضور نداشتند و یا حضوری کوتاه و تنها محدود به یک اپیزود داشتند. تفاوت عده دیگر این بود که شکل ظاهری کاراکترها دچار تغییرات زیادی شده بود، به طوری که آن‌ها بیشتر شبیه به سربازان جنگی با ادوایت و سلاح پیشرفته بودند، تا قهرمانان کمیک بوکی. از نظر بصری و سبک انیمیشن، این مجموعه شباهت بسیار زیادی به اپیزود نهایی مجموعه مردان

می‌کند با استخدام سوپر قهرمانان دیگر پروژه انتقام گیران را به راه بیاندازد تا با موجودات فضایی که قصد تسخیر زمین را دارند، مبارزه کند. اما او کار سختی را در پیش دارد زیرا هیچ یک از این اعضا دوست ندارند در قالب گروه کارکنندتا این‌که....

۴- حد نهایی انتقام گیران ۲: ظهور پلنگ سیاه (۲۰۰۶)

دبale اینیمیشن ویدیویی و موفق حد نهایی انتقام گیران دقیقاً از جایی شروع می‌شود که قسمت اول به پایان رسید. داستان قسمت دوم در سرزمین خیالی واکاندا، قلمرو و قهرمانی سیاه پوست به نام تچالا ملقب به پلنگ سیاه اتفاق می‌افتد. در مجموع این اینیمیشن نسبت به قسمت قبلی ضعیف‌تر است. این اینیمیشن بر خلاف قسمت قبلی ربطی به کمیک استریپ‌های Ultimates ندارد و داستان آن ارثی‌بینال است.

خلاصه داستان: سرزمین افسانه‌ای واکاندا در قلب آفریقا جای دارد، اما برای بسیاری از انسان‌ها ناشناخته است. این سرزمین پادشاهی دارد که بسا چنگ و دندان از سرزمین خود محافظت می‌کند که مردم به او لقب پلنگ سیاه داده‌اند. اما ناگهان نیروهای فضایی به واکاندا حمله می‌کنند و پلنگ سیاه مجبور می‌شود دست نیاز به سوی گروه انتقام گیران دراز کند زیرا آن‌ها سابقه رویارویی با این نیروهای متخاصم فضایی را دارند. در حقیقت انتقام گیران فکر می‌کردند تهدید آن‌ها را برای همیشه خشی کرده بودند، اما آن‌ها در اشتباه بودند تا این‌که ... .

بسیار پرفروش و موفق به ترتیب مارک میلار و برایان هیچ هستند.

در این اینیمیشن که از یک سو به ذات و شخصیت پردازی اصلی اعضای کلاسیک انتقام گیران وفادار است و از سوی دیگر شکل ظاهری و ماجراهای آن‌ها را به روزتر و باورپذیرتر کرده است، اعضای قدیمی کمیک بوک‌های انتقام گیران حضور دارند. خلاصه داستان این اینیمیشن دو بعدی از این قرار است:

داستان با کاپیتان آمریکا و نبردهای او در جنگ جهانی دوم آغاز می‌شود. سربازان آمریکایی با هواپیما به ساحلی در نروژ می‌روند تا در آنجا با نازی‌ها که گفته می‌شود که دارای یک آبر سلاح هستند و قصد دارند با آن آمریکا را هدف قرار دهند و مبارزه کنند مواجه شوند. اما سپس معلوم می‌شود که نازی‌ها با بیگانگان فضایی متخاصم همدست هستند در هر حال کاپیتان آمریکا موفق به نابودی این سلاح می‌شود اما خودش به قعر آب‌های سرد قطبی سقوط می‌کند. سپس داستان به زمان حال بر می‌گردد. ژنرال فیوری رهبر نیروهای سری موسوم به S.H.I.E.L.D و دکتر بتی راس (نامزد بروس بانر یا همان «هالک») موفق به کشف بدن کاپیتان آمریکا در میان بیخ‌های قطبی می‌شوند و در می‌یابند که او هنوز زنده است. آن‌ها به شدت به کمک او نیاز دارند زیرا بشریت با همان تهدید مواجه شده که کاپیتان آمریکا سال‌ها پیش با آن دست و پنجه نرم کرده بود. از اینجا به بعد نیک فیوری سعی

فانتوم

دریابی و جرم و جنایت در سراسر دنیا کند. او مقر خود رانیز در غاری شبیه به جمجمه انسان تأسیس می‌کند و لباس مخصوص تیره رنگی برای خود می‌دوزد که شباهت‌های زیادی به یکی از خدایان پیغمبهای به نام واسکا دارد. بدین ترتیب او سوار بر اسب وفادار خود و به همراهی یک گرگ وحشی، نبرد ابدی خود را با آدم‌های خبیث و بذات شروع می‌کند.

در حال حاضر فانتوم قهرمانی متأهل محسوب می‌شود. اما ازدواج، مانع از ماجراجویی‌های او در سطح بین المللی نشده است. لی فالک گاهی اوقات از ماجراهای فانتوم برای آشنازی خوانندگان با آثار ادبی مشهور تاریخ استفاده می‌کرد. او که یک رمان‌نویس و جهانگرد بود، از دانش و تجربه گرانبهای خود برای خلق طرح‌های داستانی پیچیده بهره می‌گرفت.

۱- فانتوم ۲۰۴۰ (۱۹۹۴)

این اینیمیشن به طور آزادانه‌ای از کمیک استریپ‌های خلق شده توسط لی فالک اقتباس شده بود و داستان آن در قرن بیست و یکم می‌گذشت. فانتوم ۲۰۴۰ یکی از محدود اینیمیشن‌های تلویزیونی است که به جای تمرکز روی سکانس‌های اکشن، روی داستان‌های هوشمندانه و شخصیت پردازی تأکید می‌کرد. با این حال این مجموعه از صحنه‌های اکشن خوبی برخوردار بود و به همین دلیل با واکنش مثبت متقدین مواجه شد. تمام ۱۳۳ اپیزود این مجموعه به دلیل اشاره به موضوعاتی عمیق همچون فردگرایی، آزادی و انسانیت، از شهرت خاصی در میان اینیمیشن‌های ابرقه‌هرمانانه برخوردار هستند.

لی فالک نویسنده جوان کمیک استریپ «ماندریک جادوگر»، دومین کمیک استریپ خود را تحت عنوان فانتوم (Phantom) خلق کرد. فانتوم اولین قهرمان تاریخ کمیک استریپ محسوب می‌شود که لباس مخصوصی بر تن می‌کرد. فالک کمیک استریپ را وسیله‌ای برای رسیدن به آرزوی دیرینه خود، یعنی ورود به عالم سینما می‌دانست. به همین منظور وی ابتدا قصد داشت فقط یکی دو سال به خلق کمیک استریپ‌های روزنامه‌ای بپردازد و سپس حرفه‌ای در سینما به دست آورد. او در آن زمان نمی‌دانست که چه آینده‌ای در انتظار اوست، زیرا در نهایت صاحب ۶ سالن تأثیر شد و کارگردانی و تهییه کنندگی تأثیرهای با شکوهی همچون «اتلو» را بر عهده گرفت. اما محبوبیت بی‌نظیر فانتوم باعث شد تا او هرگز نوشتن کمیک بوک را رها نکند. در حقیقت رکورد شگفت‌آور او را در نوشتن کمیک استریپ روزنامه‌ای هیچ فردی نشکسته است. داستان‌های فانتوم ترکیبی از عناصر جادویی و علمی بود. او با رجوع به ادبیات کلاسیک جهان، اسطوره‌شناسی، تاریخ، هنر و نمایش و رخدادهای به روز بین المللی، داستان‌هایی خلق کرد که برای همگان جذابیت داشتند.

فانتوم در اصل نوجوانی به نام کیت بود که روزی با مشاهده قتل پدر خود توسط دزدان دریابی، به جزیره‌ای دوردست در آفریقا می‌رود و آنجا در میان پیغمبهای (مردمانی کوتاه قد در آفریقا) سکنی می‌گیریند. او سپس سوگند یاد می‌کند تا عمر خود را صرف مبارزه با دزدان

(پسر فلاش گوردون)، «جدا واکر» (دختر فانتوم) و «کشین» (فرزند خوانده ماندریک) تشکیل می‌داند. آن‌ها در طی داستان‌های مجموعه به کمک والدین خود به جنگ مینگ بی‌رحم می‌رفتند. زمان وقوع ماجراها نیز سال ۲۰۱۵ بود. پخش مجموعه، ۶۲ اپیزود به طول انجامید.

نکات جالب:

- مارول دست به انتشار کمیک بوک‌هایی بر اساس مجموعه زد که چاپ آن خیلی زود متوقف شد.

تارزان

در نیمه اول قرن بیستم، آمریکایی‌های کتاب‌خوان به منبعی از سرگرمی دسترسی داشتند که امروزه دیگر وجود ندارد: کتاب‌ها و مجلات پالپ (Pulp). این مجلات روی کاغذ نامرغوب چاپ می‌شدند ولی جلد رنگارنگ و گول زنده‌ای داشتند. در داخل این مجلات نیز داستان‌های مختلفی مثل وسترن، رمانس، علمی تخیلی، تاریخی و ماجراجویی چاپ می‌شد. در حقیقت هر شماره از این مجلات را چند داستان کوتاه دنباله‌دار تشکیل می‌داد و خوانندگان مجبور بودند برای اطلاع از پایان داستان‌ها، شماره‌های بعدی مجله را نیز خریداری کنند. اگر در سال ۱۹۱۲ از کنار یک دکه روزنامه فروشی در یکی از شهرهای آمریکا گذر می‌کردید، شاید متوجه شماره ماه اکبر یک مجله پالپ ۱۵ سنتی به نام All-Story می‌شدید. روی جلد این شماره تصویر مرد خنجر به دستی طراحی شده بود که مثل بربرها لباس پوشیده و با شیری خشمگین مبارزه می‌کرد. عنوان این داستان هم مثل طراحی آن نامتعارف بود: «تارزان: مرد میمون‌نما!».

نکات جالب:

- طراحی نامتعارف کاراکترهای مجموعه توسط پیتر چانگ اینیماتور برجسته و کره‌ای الصل انجام شد. پیتر چانگ خالق مجموعه انیمیشن Aeon Flux است.

- گفته می‌شد که کاراکتر اصلی مجموعه بیست و چهارمین فانتوم است.

- بازیگر مطرحی همچون مارک هامیل (بازیگر نقش لوک اسکای واکر در سه‌گانه نخست «جنگ ستارگان» و صدایپشه جوکر در انیمیشن تلویزیونی «بتمن») و ران پرل من (بازیگر نقش «پسر جهنمی» از صدایپشه‌های این مجموعه بودند).

- یک بازی رایانه‌ای بر اساس مجموعه برای سیستم‌های سگا و نینتندو به بازار آمد و با استقبال متقدان رو به رو شد. این بازی بیش از ۲۰ پایان مختلف داشت و تصمیمات و عملکرد بازی باز در طول بازی، پایان آن را رقم می‌زد.

- مارول یک مجموعه کمیک بوکی بر اساس انیمیشن فانتوم ۲۰۴۰ منتشر کرد که چاپ آن تنها ۴ شماره دوام آورد. داستان‌های این کمیک بوک‌ها برخلاف مجموعه کارتونی، ساده‌تر و شادتر بودند. طراحان بزرگی همچون جان رومیتا و استیو دیتکو روی این ۴ شماره کار کردند.

۲- مدافعان زمین (۱۹۸۶)

در این مجموعه سه تن از کاراکترهای معروف سندیکای روزنامه‌نگاری کینگ فیچرز با نام‌های «فانتوم»، «فلاش گوردون» و «ماندریک جادوگر» حضور داشتند و کاراکترهای فرعی مجموعه را نیز فرزندان قهرمانان اصلی یعنی «ریک گوردون»

هیمن

هیمن (He-Man) نخستین بار در قالب اسباب بازی‌های تحت عنوان «اربابان عالم» عرضه شد. گفته می‌شود که شرکت اسباب‌بازی سازی مُتل در اصل قصد داشت اسباب بازی‌های بر اساس کاراکتر کونان برابر بازداد اما به دلیل خشونت و برهنگی موجود در داستان‌ها و فیلم‌های زنده کونان از این کار منصرف شد و بنابراین تصمیم گرفت اسباب بازی‌های مشابه دیگری روانه بازار کند که مناسب کودکان باشد. و بدین ترتیب هیمن و یارانش را خلق کرد. موققیت بی‌حد و حصر اسباب بازی‌های هیمن باعث شد تا پای او به دنیای کمیک استریپ، فیلم زنده و انیمیشن باز شود. تا به حال هیمن سه بار به ترتیب در سال‌های ۱۹۸۳، ۱۹۹۰ و ۲۰۰۲ به مجموعه انیمیشن برگردانده شده است که در این بین مجموعه هیمن نخست (۱۹۸۳) از بقیه محبوب‌تر و معروف‌تر است.

هیمن (۱۹۸۳)

این مجموعه یکی از محبوب‌ترین سریال‌های کارتونی دهه ۸۰ میلادی است و هواداران آن تا به حال به آن وفادار بوده‌اند. پخش مجموعه در مجموع ۱۳۰ اپیزود را شامل شد. در این مجموعه هیمن به همراه دوستانش از سرزمین اترنیا و قلعه گری اسکال در برابر نیروهای شرور اسکلتون محافظت می‌کرد.

نکات جالب:

- اکثر اپیزودهای مجموعه قبل از پخش توسط یک روانشناس کودکان کنترل می‌شد تا اطمینان حاصل شود برای کودکان ترسناک یا خشن نیستند.

حالق این داستان به نام ادگار رایس باروز به جای آن که داستانش را چند قسمتی کنده، تمام آن را در یک شماره به چاپ رسانده بود و این موضوع اهمیت قهرمان داستان یعنی تارزان را نشان می‌داد. تارزان چند سال بعد یعنی در تاریخ ۷ ژانویه ۱۹۲۲ برای اولین بار به صورت کمیک استریپ چاپ شد. طراح فوق العاده با استعداد این مجموعه نیز کسی جز هارولد فاسترن بود.

تارزان، ارباب جنگ (۱۹۷۶)

این مجموعه توسط استودیو فیلمیشن و برای پخش از شبکه CBS تولید شد. در کل ۳۶ اپیزود تارزان، ارباب جنگل روی آنتن رفت. به عقیده بسیاری از هواداران تارزان، این مجموعه وفادارترین اقتباس سینمایی یا انیمیشنی است که تا به حال از روی مخلوق ادگار رایس باروز ساخته شده، زیرا در آن:

- تارزان باهوش و خوش صحبت بود.
- دوست و دستیار او، میمونی به نام N'kima بود.

- در این مجموعه از زبان Mangani که باروز از آن در کتاب‌هایش استفاده می‌کرد، استفاده می‌شد.

- در این مجموعه بسیاری از شهرهای گمشده‌ای که در نووول‌های تارزان به آن‌ها اشاره می‌شد، حضور داشتند.

نکات جالب:

- «تارزان، ارباب جنگل» در ضمن عنوان یازدهمین نوول تارزان است که توسط ادگار رایس باروز نوشته شد.
- پخش مجموعه با عنوانی مختلف تا سال ۱۹۸۲ ادامه یافت.

توسط شرکت برادران وارنر و در قالب DVD عرضه شدند.

نکات جالب:

- استودیو تاپ کرافت بعدها به استودیو Ghibli سازنده آثار میازاکی، تغییر پیدا کرد.
- اکثر صدایپیشهای مجموعه به جای بیش از یک کاراکتر صحبت می‌کردند.
- در سال ۲۰۰۳، گربه‌های رعدآسا و سوپرمن در قالب یک کمیک استریپ در کنار یکدیگر قرار گرفتند.
- معمولاً طرفداران گربه‌های رعدآسا، طرفداران مجموعه هیمن نیز هستند.
- اشاره به فرهنگ و تمدن مصر باستان در مجموعه، نشان می‌دهد که سیاره زمین سوم در حقیقت همان کره زمین در آینده است.

انجمان عدالت

انجمان عدالت (Justice League) نام یک مجموعه کمیک استریپی متعلق به DC است که در آن محبوب‌ترین قهرمانان این انتشارات یعنی سوپرمن، بتمن، زن اعجوبه، فلاش و فانوس سبز حضور دارند و به قهرمان بازی می‌پردازند. چاپ مجموعه ابتدا در سال ۱۹۷۰ آغاز شد و تا به حال ادامه داشته است.

۱- سوپر دوستان (۱۹۷۳)

در سال ۱۹۷۳ استودیوی معروف انیمیشن‌سازی هانا - باربارا تصمیم گرفت. براساس مجموعه کمیک استریپی انتشارات DC تحت عنوان **انجمان عدالت** که در آن محبوب‌ترین کاراکترهای این انتشارات یعنی

- سیاری از افکتهاي صوتی به کار رفته در این مجموعه، از انیمیشن‌های قبلی استودیو فیلمیشن قرض گرفته شده بودند.

- برخی از داستان‌های مجموعه به داستان‌های مجموعه قبلی فیلمیشن یعنی **پیشازان فضا** شباهت داشتند.

گربه‌های رعدآسا

گربه‌های رعدآسا (Thunder Cats) از ابتدا در مجموعه انیمیشن ظاهر شدند، به دلیل محبوبیت مجموعه در نزد بیننده‌گان انتشارات مارول یک مجموعه کمیک استریپی در سال ۱۹۸۵ بر اساس کاراکترهای گربه‌های رعدآسا چاپ شد. سپس در سال ۱۹۸۹ شعبه مارول در انگلستان، چاپ مجموعه کمیک استریپی جدیدی را آغاز کرد که ۱۲۹ شماره به طول انجامید. در حال حاضر نیز انتشارات DC هر از چندگاهی اقدام به چاپ کمیک استریپ‌های بر اساس این مجموعه کارتونی می‌کند.

گربه‌های رعدآسا (۱۹۸۵)

در این مجموعه محبوب، همواره داستان نبرد قهرمانان مثبت (گربه‌های رعدآسا) و دشمنان خبیث آن‌ها (میوتانت‌ها یا مامرا) را در سیاره‌ای به نام «زمین سوم» به تصویر کشیده می‌شد. گربه‌های رعدآسا در حقیقت انسان‌هایی بودند که ظاهر گربه مانند داشتند. آن‌ها و دشمنانشان در حقیقت از سیاره‌های دیگری مهاجرت کرده و به دنبال دستیابی به نیرویی موسوم به «چشم تاندرا» بودند. اپیزودهای مجموعه توسط استودیو تاپ کرافت ژاپن ساخته شدند. به تازگی این اپیزودها

۴- انجمن عدالت: مجموعه کارتونی (۲۰۰۱) مجموعه انجمن عدالت که مستقیماً از روی مجموعه کمیک استریپی با همین نام اقتباس شده بود، در سال ۲۰۰۱ و توسط همان اینیماتورها و تهیه کنندگان مجموعه های بتمن: مجموعه کارتونی و سوپرمن: مجموعه کارتونی پخش شد. تهیه کنندگان و مجموعه به رهبری «بروس تیم»، سعی کردند به ذات اولیه و اعضای اصلی کمیک استریپ های انجمن عدالت وفادار باشند و به همین دلیل به موفقیت فراوانی دست یافتند. «تیم دیلی» که در مجموعه های کارتونی سوپرمن در دهه ۹۰ همواره صدای پیشه سوپرمن بود، این بار به دلیل مشغله های خود به دلیل حضور در سریال فراری جای خود را به «جورج نیویسن» داد. اما هواداران به صدای پیشگی او اعتراض کردند و عقیده داشتند که صدای او بسیار خشک و عاری از عاطفه است. با این حال پس از پخش اپیزودهای بعدی مجموعه، بر قوت صدای پیشگی نیویسن افزوده شد. در ابتدا سوپرمن طوری طراحی شده بود که پیرتر به نظر برسد و به همین دلیل روی صورت او چین و چروک دیده می شود و بخش کوچکی از موهای او سفید شده بود. اما با مخالفت هواداران این تغییرات در فصل دوم پخش مجموعه حذف شدند. در این مجموعه قهرمانان دیگری همچون «بتمن»، «فانوس سبز»، «زن اعجوبه»، «فلاش»، «دختر شاهین» و «جنگجوی مریخی» به عنوان اعضای اصلی گروه عدالت سوپرمن را یاری می دادند.

بتمن، سوپرمن، فلاش، فانوس سبز، زن اعجوبه و ... به صورت متعدد به ماجراجویی می پرداختند، مجموعه کارتونی بسازد. در این زمان اکثر سریال های کارتونی تلویزیونی به خاطر خشن بودن مورد انتقاد قرار داشتند. و به همین دلیل هانا باریارا (که نام اصلی مجموعه را از انجمن عدالت آمریکا به سوپر دوستان *Super Friends* تغییر داده بود) داستان های پخش شده در فصل نخست مجموعه را بسیار کودکانه و خشنی از نظر خشنوت به روی آتن فرستاد. به طوری که در طول داستان ها، اعضای نیرومند گروه سوپر دوستان مجبور بودند به جای مبارزه با دشمنان خبیث خود در کمیک استریپ ها، با بلایای طبیعی و دانشمندان دیوانه روبه رو شوند. بنابراین فصل نخست مجموعه به اعتقاد بسیاری از کارشناسان بسیار لوس و بچه گانه از آب درآمد که هیچ ساختی با ذات کمیک استریپ های انجمن عدالت آمریکا نداشت. اما در سال ۱۹۷۸ با تغییر نام مجموعه به چالش سوپر دوستان و با تغییر سبک اینیشن و اضافه شدن گروهی از دشمنان خبیث و نیرومند به داستان ها، بر قوت آنها افزوده شد.

نکات جالب:

- کاراکتر های وندی، ماروین و سگ اعجوبه از کارتون «اسکوبی دو» الهام گرفته شدند و به کمیک استریپ های DC اضافه شدند.
- این مجموعه به خاطر داستان های سطحی و کودکانه اش، بارها و بارها مورد هجو قرار گرفته است.

استریپ‌های موج سوار نقره‌ای و همچنین لحن جدی و بزرگ‌الانداش در نزد هواداران مارول شهرت دارد. اما متأسفانه به دلیل مشکلات مالی مارول تنها ۱۳ اپیزود از آن ساخته شد.

نکات جالب:

- در این مجموعه از گرافیک رایانه‌ای استفاده شد.
- طراحی کاراکترها خیلی شبیه به سبک معروف جک کربی بود.

لاک پشت‌های نینجا

در دهه ۸۰ میلادی دو هنرمند به نام‌های کوین ایستمن و پیتر لرد در بیهوده در دنیا یک ناشر می‌گشتنند تا بر پایه ایده اریثینال آن‌ها در مورد گروهی چهار نفره از لاک پشت‌های نینجا و موش عظیم الجثه‌ای که آن‌ها که را رهبری می‌کنند، یک مجله کمیک استریپ ماهانه چاپ کنند. اما هیچ کدام از ناشرین بزرگ مجلات مصور مثل مارول DC حاضر به این کار نشدند. زیرا واضح بود که ایستمن و پیتر لرد می‌خواستند جریان غالب کمیک استریپ در اواسط دهه ۸۰ را به هجو بکشند. به همین دلیل آن‌ها کاملاً نالمید شده بودند، ۵۰۰ دلار از عمومیان قرض کردند تا بتوانند ۳۰۰ نسخه از مجلات لاک پشت‌های نینجا را به صورت سیاه و سفید چاپ کنند. البته آن‌ها هرگز فکر نمی‌کردند که مخلوق‌شان به زودی به یکی از موفق‌ترین مجموعه‌های مصور مستقل تاریخ بدل خواهد شد.

و اما داستان اصلی از این قرار بود: چهار لاک پشت معمولی مشغول زندگی در فاضلاب شهری بودند که ناگهان مخزنی حاوی یک ماده

۳- انجمان عدالت نامحدود (۲۰۰۴)

مجموعه پر طرفدار انجمان عدالت: مجموعه کارتونی در فصل سوم پخش خود به انجمان عدالت نامحدود تغییر نام داد. در این مجموعه که اکنون از شبکه‌های آمریکا پخش می‌شود شخصیت‌های جدید و گمنام‌تری مثل «سوپر گرل» و «کماندار سبزپوش» به اعضای گروه اضافه شده‌اند.

موج سوار نقره‌ای

موج سوار نقره‌ای (Silver Surfer)

توسط استن لی و جک کربی خلق شد و برای اولین بار در شماره ۴۸ از کمیک استریپ ماهانه چهار شکفت انگیز و در داستانی به نام «آمدن گالاکتوس» حضور یافت. او در اصل ستاره‌شناسی به نام نورین راد از سیاره زنلا است که عهد کرد به گالاکتوس (موجودی نیرومند که با خوردن سیاره‌ها انرژی می‌گیرد) کمک کند و در خدمت او باشد. گالاکتوس هم قول داد سیاره او را نایبود نکند. موج سوار نقره‌ای به نیروهای کیهانی مجهز است. تا این که او و گالاکتوس به سیاره زمین می‌رسند و با چهار شکفت انگیز در گیر می‌شوند. اما موج سوار نقره‌ای که متوجه وجود مهر و عاطفه فراوان در کره زمین شده است به گالاکتوس پشت می‌کند و به انسان‌ها کمک می‌کند تا او را شکست دهند. این کاراکتر تقریباً در تمام انیمیشن‌هایی که بر اساس چهار شکفت انگیز ساخته شده، حضور داشته است.

موج سوار نقره‌ای (1998)

این مجموعه که عمر زیادی نداشت از شیکه فاکس پخش شد و به خاطر وفاداری به کمیک

می کردند. یعنی لاکپشت‌های همیشه خوب و دشمن اصلی آن‌ها یعنی شردر و دار و دسته‌اش بد بودند.

نکات جالب:

- این مجموعه آنقدر محبوب و معروف شد که خیلی از علاقه‌مندان به آن، نمی‌دانند زادگاه لاکپشت‌های نینجا در کمیک استریپ بوده، نه در انیمیشن!
- این مجموعه اصطلاحاتی را مثل «کاوابانگا!»، «لاکپشت‌ها با افتخار می‌جنگدا!» و «قدرت لاکپشتی!» در زبان انگلیسی باب کرد.

۲- لاکپشت‌های نینجا (۲۰۰۳)

سه سال پیش سری جدید انیمیشن‌های تلویزیونی لاکپشت‌های نینجا توسط استودیو میراث ساخته شد که پخش آن از شبکه kids4 همچنان ادامه دارد. این همان سریالی است که چندی پیش دو فصل نخست آن از شبکه دو سیمای جمهوری اسلامی ایران پخش و با موفقیت بسیاری نزد بینندگان نیز مواجه شد. این مجموعه جدید از سوی هواداران انیمیشن‌های قدیمی لاکپشت‌های نینجا با انتقادات غیر منصفانه‌ای رو به رو شده است. آن‌ها اعتقاد دارند که شخصیت‌های جدید به اندازه کافی جذاب نیستند و این که ترانه تیتراژ آغازین مجموعه به هیچ وجه به خوبی ترانه قدیمی نیست در حقیقت حتی بازی‌های رایانه‌ای که شرکت کونامی (سازنده همیشگی بازی‌های لاکپشت‌های نینجا) بر اساس این مجموعه ساخته است نیز با چنین اعتقادی رو به رو شده‌اند. با این حال اکثر دوستداران کمیک استریپ‌های لاکپشت‌های

مرموز آن‌ها را به هیبت انسانی تبدیل می‌کند. آن‌ها نام هنرمندان معروف عصر رنسانس یعنی لئوناردو (لئوناردو داوینچی)، رافائل (رافائلو سانتی)، مایکل آنجلو (مایکل آنجلو بوناروتی) و دوناتلو (دوناتلو) را برای خود انتخاب و در فاضلاب شهر نیویورک زندگی خود را ادامه دادند. یک موش عظیم الجثه با نام «اسپلیتتر» به آن‌ها آموزش تمرین‌های نینجا‌های ژاپن را می‌داد تا قادر شوند در مقابل تهدیدات «شردر» و نینجا‌های تحت فرمانش ایستادگی کنند. البته دختری جوان و شجاع به نام «آبریل اونیل» نیز گاهی اوقات به آن‌ها کمک می‌کرد.

۱- لاکپشت‌های نینجا (۱۹۸۷)

موفقیت واقعی لاکپشت‌های نینجا زمانی از راه رسید که سر و کله آن‌ها در کارتون‌های تلویزیون پیدا شد. آن‌ها آنچنان محبوب شدند که به نظر می‌رسید در اوایل دهه ۹۰ میلادی هر کودک زیر ۱۰ سال آمریکایی با پیژامه‌های منقوش به لاکپشت‌های نینجا به خواب می‌رود. البته این مجموعه انیمیشن که پخش آن از سال ۱۹۸۷ تا ۱۹۹۶ ادامه داشت با کمیک استریپ‌های لاکپشت‌های نینجا تفاوت عمده‌ای داشت. به عبارت دیگر ایستمن و لیرد با کمیک استریپ‌های لاکپشت‌های نینجا خوانندگان بالغ را هدف قرار دده بودند و به موضوعات پیچیده‌ای می‌پرداختند اما کارتون که بر اساس این کمیک استریپ‌ها ساخته شد تم کودکانه داشت و به طرز عجیبی از نشان دادن خشونت طفه می‌رفت. داستان‌های این مجموعه همواره از فلسفه «مطلق گرایی اخلاقی» پیروی

در مجموعه قدیمی نقش ناچیزی داشت. جونز در ضمن همانند اولین فیلم زنده لاکپشت‌های نینجا، رابطه رمانیکی با آپریل اوینل برقرار می‌کند.

- لاکپشت‌های نینجا در مجموعه جدید از شعار معروف خود یعنی «کاوابانگا» (Cowabunga) استفاده نمی‌کنند و رافائل گاهی اوقات به مایکل آنجلو گوشزد می‌کند که دیگر آن را بر زبان نیاوردا

- در مجموعه جدید، اسپلیتر رهبر لاکپشت‌های نینجا در اصل یک موش عادی بوده که به دلیل تغییرات ژنتیکی به شکل انسان درآمده است. در حالی که در مجموعه قدیمی اسپلیتر یک انسان بود که به تغییر ژنتیکی به شکل موش در می‌آید! در هر حال منشأ اسپلیتر در مجموعه جدید با منشأ او در کمیک استریپ‌های لاکپشت‌های نینجا کاملاً مطابقت دارد.

- آقای بکستر استاکمن مخترع رویات‌های کوچک و موش مانند موسوم به Mousers به جای آن که سفیدپوست باشد، سیاه پوست است.

خانم آپریل اوینل به جای آن که یک گوینده خبر باشد، در ابتدا دستیار استاکمن و سپس صاحب یک مغازه عتیقه فروشی است. او در ضمن تحت نظر اسپلیتر با تعالیم نینجایی آشنا می‌شود و می‌تواند در مبارزات گلیم خود را از آب بیرون بکشد. در حالی که او در مجموعه قدیمی همواره به کمک لاکپشت‌های نینجا نیاز داشت.

در مجموعه قدیمی، شخصیت کله چرمی (Leatherhead) یک تماسح پلید و دشمن

نینجا از آن استقبال کرده‌اند و آن را به خاطر شخصیت پردازی‌های بهتر و پیچیده‌تر، سبک‌انیمیشن منسجم‌تر و پیچش‌های داستانی جسوسورانه‌تر مورد ستایش قرار داده‌اند. در کل باید گفت این مجموعه جدید نسبت به مجموعه قدیمی خشن‌تر و تاریک‌تر است. شخصیت‌های اصلی داستان حتی گاهی اوقات از الفاظ نسبتاً ریکی استفاده می‌کنند.

تفاوت‌های میان این مجموعه با مجموعه قدیمی لاکپشت‌های نینجا عبارت است از:

- در مجموعه جدید شردر تهدیدآمیز‌تر و باهوش‌تر به نظر می‌رسد و دستیاران میوتانت او یعنی Rocksteady و Bebop او نیستند زیرا آن‌ها هرگز در کمیک استریپ‌های لاکپشت‌های نینجا حضور نداشتند.

- اپیزودهای مجموعه جدید به هم مرتبط هستند و در طول آن‌ها خطوط داستانی فرعی نیز روایت می‌شوند و با آن که هر اپیزود داستان مستقلی دارد اما در هر یک از آن‌ها سرنخ‌هایی در مورد یک ماجراهای بزرگ که در آینده رخ خواهد داد به تماشاجی داده می‌شود.

- در مجموعه جدید تمام لاکپشت‌های نینجا شخصیت‌پردازی متفاوتی نسبت به مجموعه قدیمی دارند آن‌ها همگی حساس‌تر هستند و رابطه خانوادگی قوی‌تری در میان آن‌ها به چشم می‌خورد.

- در کل مجموعه جدید روابط میان لاکپشت‌های نینجا و تفاوت‌های شخصیتی آن‌ها را بیش از پیش بر جسته می‌کند.

- کیسی جونز در مجموعه جدید نقش فرعی بزرگ‌تر و پر اهمیت‌تری دارد در حالی که او

اسپان به زودی به یکی از محبوب‌ترین شخصیت‌های کمیک استریپ تبدیل شده به طوری که گاهی اوقات فروش مجلات آن حتی از فروش مجلات «بتمن» و «مردان ایکس» هم بیشتر می‌شد. در واقع در حال حاضر اسپان در کنار اسپایدرمن، بتمن، سوپرمن و وولورین، پنجمین قهرمان محبوب تمام دوران کمیک استریپ محسوب می‌شود. بخش عمدۀ‌ای از این محبوبیت به دلیل فروش عروسک‌ها و مجسمه‌های اسپان بود که توسط کارخانه مک فارلین تولید می‌شد. اما باید قبول کرد که در سال‌های اخیر از محبوبیت اسپان و در کل محبوبیت کاراکترهای ایمژ تا حدود زیادی کاسته شده است.

اسپان (۱۹۹۷)

پخش این مجموعه تحسین شده کارتونی از شبکه HBO در سال ۱۹۹۷ آغاز و تا دو سال ادامه یافت.

نکات جالب:

- تاد مک‌فارلین، خالق اسپان قبل از هر اپیزود به معرفی آن می‌پرداخت.
- اپیزودهای فصل‌های دوم به بعد، بیشتر روی کاراکترهای فرعی مثل سام و تتویچ تمرکز می‌کرد.
- این مجموعه در سال ۱۹۹۹ برنده جایزه «امی» گردید.

جانی کوئست

جانی کوئست نام یک مجموعه کارتونی بود که در دهه ۶۰ میلادی توسط هانا-باربارا ساخته

لاک‌پشت‌های نینجا بود. اما در مجموعه جدید او بسیار باهوش است و متحد قهرمانان داستان به شمار می‌رود.

- در این مجموعه منشأ شردر کاملاً تفاوت یافته است. طبق این منشأ جدید، شردر یک بیگانه فضایی از نژاد Utrom است که با همنوعان صلح طلب خود سر جنگ دارد. این موضوع جنجال بزرگی را در میان هواداران لاک‌پشت‌های نینجا به وجود آورد اما در نهایت اکثر آن‌ها از این ایده جدید استقبال کردند.

اسپان

گفته می‌شود مک فارلین سال‌ها قبل یعنی زمانی که در مارول کار می‌کرد به ایده «اسپان» (Spawn) دست یافته بود اما از آنجایی که نمی‌خواست مارول از آن سوءاستفاده کند، هرگز آن را فاش نکرد. پس از تأسیس ایمژ توسط او و دیگر همکارانش، مک فارلین بالاخره تصمیم گرفت شخصیتی را که سال‌ها در ذهن خود مخفی نگه داشته بود روی کاغذ بیاورد و بدین ترتیب اولین شماره مجله اسپان در ماه می سال ۱۹۹۲ به بازار آمد. اسپان در حقیقت یک مزدور سیاه پوست بود که توسط دوستانش، به آتش کشیده می‌شود، می‌میرد و به جهنم می‌رود، اما در آنجا با شیطان عهد می‌بنند که اگر اجازه پیدا کند یکبار دیگر همسرش را بیند، لشکر او را رهبری خواهد کرد. به این ترتیب او دوباره زنده می‌شود اما تصمیم می‌گیرد با شکستن پیمان خود با شیطان و حفظ نیروهای فوق بشری که شیطان به او داده است به مبارزه با جرم و جنایت پردازد.

و به نمایش درآمد. در این مجموعه یک نوجوان به نام جانی کوئست به همراه پدر دانشمندش دست به ماجراجویی می‌زند. این مجموعه در سال‌های بعد به صورت کمیک استریپ نیز درآمد. اما در دهه ۹۰ میلادی مجموعه جدیدی با نام «ماجراهای جدید جانی کوئست» پخش شد که کاملاً حال و هوای مشابه با کارتون‌های ابرقهرمانی داشت. در ضمن برخی از قسمت‌های مجموعه جدید و قدیمی جانی کوئست از شبکه دو صدا و سیما نیز پخش شده است.

ماجراهای واقعی جانی کوئست (۱۹۹۶)

در این مجموعه جدید که مثل مجموعه قدیمی جانی کوئست توسط هانا-باربارا ساخته شد، کاراکترهای اصلی پیتر شده بودند. اکثر ماجراهای مجموعه حول و حوش ماجراهای هیجان‌انگیز سه نوجوان یعنی جانی کوئست، هاجی (یک کاراکتر هندی تبار که برادر خوانده جانی هم بود) و جسی (دختر آفای ریس بن، محافظ خانواده کوئست) می‌چرخیدند.

ساخت مجموعه در سال ۱۹۹۲ آغاز شد اما به دلایلی نامعلوم تا سال ۱۹۹۵ ادامه پیدا کرد در نتیجه گروه اولیه ساخت مجموعه اخراج و دو گروه جدید استخدام شدند. در کل هر کدام از این گروه‌ها سعی کردند مجموعه را به سبک و سیاق خاص خود تولید کنند. بدین ترتیب نیمی از اپیزودها مجموعه سبکی مشابه با اینیمه‌های ژاپنی و نیمی دیگر سبکی مشابه با کارتون‌های قدیمی جانی کوئست در دهه ۷۰ میلادی داشتند، در مجموع ۲۵ اپیزود برای این مجموعه موفق ساخته شد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتمال جامع علوم انسانی